Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 23., szerda

LXXVIII. évfolyam
214. (22374.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek **3⁰⁰** lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

14. marosjárai szilvafőző fesztivál

Hagyományőrzés, gasztronómia, közösség

Fotó: Nagy Tibor

Immár tizennegyedik alkalommal rendezték meg szeptember 19–20-án a marosjárai szilvafőző fesztivált, ami minden eddiginél nagyobb méreteket öltött.

A kétnapos rendezvény a szórakozás mellett a hagyományőrzésnek és gasztronómiának is teret adott: a helyi értékek és ízek mellett a testvértelepülések hagyományos ételei is helyet kaptak.

Szeredai Vivien

(Folytatás a 4. oldalon)

Ahol nem fenyeget diákhiány

A szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskolát elkerülték a gyermekhiányból adódó gondok. A bölcsődés és óvodás apróéppel együtt jelenleg 693 gyerek tartozik az intézményhez.

2.

Születésnapi áttekintő és jókívánság

Az érdemi munka 2006. február elsején kezdődött. Ezt megelőzően a 2006. januári kuratóriumi gyűlés elfogadta a fiókszervezet működéséhez szükséges legfontosabb dokumentumokat, és meghozta a leglényegesebb döntéseket.

5.

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Egy fehér kendő

Kaáli Nagy Botond

Holnap van a fehér kendő napja. Nem tartozik az ismert emléknapok közé, pedig kevés olyan egyszerű jelkép létezik, amelynek jelentését ennyire kevéssé kell magyarázni. Szimbólumként a fehér kendő azt jelenti: elég volt. Tegyük le a fegyvert. Fejezzük be a harcot.

A történet Georgiából, a régi Grúziából ered. Egy ottani, a régmúltból eredő hagyomány szerint, ha a harcoló férfiak közé egy nő bedobta fehér kendőjét, a küzdelmet azonnal abba kellett hagyni. Ezt a jelképet elevenítette fel 1993-ban Keti Dolidze georgiai filmrendező, amikor a háborús konfliktusok idején arra szólította fel az asszonyokat, hogy fehér kendővel vonuljanak az utcára, és követeljék a harcok befejezését. A felhíváshoz ezrek csatlakoztak, a fehér kendő pedig a fegyverszünet, a megbékélés és a háború elutasításának jelképévé vált. Magyarországon 1994-ben jelent meg a kezdeményezés, ám az emléknap pontos dátumát illetően a források nem teljesen egységesek: sok helyen szeptember 24-én, másutt szeptember utolsó vasárnapján tartják.

Harminchárom év telt el azóta, és nehéz lenne azt állítani, hogy a jelkép elvesztette aktualitását: több mint négy éve tart az orosz–ukrán háború, a Közel-Kelet konfliktusai újra és újra fellángolnak, és a világ számos, címlapokra ritkábban kerülő pontján ma is fegyverek döntik el azt, amit az emberek tárgyalóasztal mellett nem tudtak vagy nem akartak rendezni. A háború pedig a térképeken ábrákkal és jelekkel feltüntethető ugyan, de valójában nem ezekből áll – hanem olyanokból, akik nem térnek haza, gyerekekből, akiknek a szenvedés válik meghatározó emlékükké, és családokból, amelyek életében egyetlen lövés következménye évtizedekig megmarad. A fehér kendő szimbólumként nem a győzelmet jelenti, nem arról szól, hogy

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

SZEPTEMBER

23
SZERDA

7:10 17:59
19:19 4:23
A nappal hossza: **12** óra **9** perc

Ma **TEKLA**, holnap **GELLÉRT** és **MERCÉDESZ** napja

Az év **266.** napja, hátravan **99** nap

Isten éltesse!

GELLÉRT: a germán eredetű Gerhard, Gerhart nevekből származik, a jelentése gerely, dárda + erős, merész. **MERCÉDESZ**: spanyol eredetű női név, a María de las Mercedes (Fogolykiváltó Szűz Mária) kifejezésből származik.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges
Hőmérséklet:
max.: .... **15 °C**
min.: ..... **5 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: **2026. szeptember 22.**

1 €	**5,2647 lej**
1 $	**4,5934 lej**
100 Ft	**1,4563 lej**
1 g arany	**638,3962 lej**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Jelentős bírság illegális hulladéklerakásért

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal tájékoztatása szerint a közelmúltban a rendőrség összesen 75 ezer lej értékben szabott ki bírságot illegális hulladékelhelyezés miatt. Nemrég két személyt értek tetten, amint bútorok maradványait helyezték el illegálisan a Méh utca és a Szabadság utca kereszteződésénél. A vétkeseket 45, illetve 30 ezer lejre bírságolták meg. A tájékoztatás szerint szeptember 14–20. között a Helyi Rendőrség összesen 359 jegyzőkönyvet állított ki, a kiszabott bírságok összege pedig meghaladta a 156 ezer lejt. Emellett 76 figyelmeztetést is kiadtak. Közlekedési szabályok megsértéséért 98 bírságot szabtak ki, összesen közel 44 ezer lej értékben, 16 járművet pedig szabálytalan parkolás miatt szállítottak el.

Néptáncoktatás Havadon

Minden hétfőn 14 órára várják azokat a Havad községbeli gyerekeket és fiatalokat, akik szívesen megismerkednének a néptánc világával, és örömmel lennének egy összetartó, vidám közösség tagjai. Előzetes tapasztalat nem szükséges, kezdőket és gyakorlott táncosokat egyaránt szeretettel várnak.

XX. Teleki-teljesítménytúra

A Marosvásárhelyi Erdélyi Kárpát-Egyesület immár huszadik alkalommal szervezi meg szeptember 26-án, szombaton a Teleki-teljesítménytúrát, ez alkalommal a Görgényi-havasok vadregényes tájai várják mindazokat, akik szeretnék próbára tenni magukat. A 10, 21, 42 vagy akár 60 kilométeres távokat gyalog, futva vagy kerékpárral lehet megtenni. Emellett a szervezők azok számára is kínálnak lehetőséget, akik inkább a felfedezésre és a közös élményre vágynak: ők vezetett túrákon, 10 és 21 kilométeres útvonalakon ismerhetik meg Görgényüvegcsűr és környéke természeti szépségeit. Találkozó reggel 6 órakor Görgényüvegcsűrön. A program időtartama 12 óra.

A szépkorúakat ünneplik Szovátán

Az idősek világnapja alkalmából szervez ünnepséget a Szovátai Polgármesteri Hivatal október 1-jén, csütörtökön 17 órától a Danubius Fenyő Szálló Margaréta termében. Az alkalmat meghitt műsor, zene, valamint baráti vendéglátás teszi emlékezetessé. A résztvevők számára a közlekedés biztosított: az ünnepség napján autóbuszok indulnak 16.45-kor a Parajdi útról és Szakadátból, megállnak a Fekete Medve szálló előtt is. A visszaindulás időpontjáról a helyszínen adnak majd tájékoztatást. Jelentkezni a polgármesteri hivatal 4-es irodájában lehet, legkésőbb szeptember 28-ig.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien

Baleset Marossárpatak és Póka között

Egy 19 éves fiatalember az áldozat

A marosvásárhelyi tűzoltókat szeptember 22-én éjjel 1 óra körül Marossárpatakra egy közúti balesethez riasztották, amely a 153B jelzésű megyei úton történt. A balesetben egy 19 éves fiatalember életét vesztette.

A helyszínre egy műszaki mentő modullal felszerelt beavatkozó járművet, műszaki mentőjárművet, valamint egy mobil intenzív terápiás SMURD-mentőautót vezényeltek.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség tájékoztatása szerint egy 19 éves, Marosszentanna községből származó fiatalember Marossárpatak irányából Póka felé közlekedett, amikor egy jobbra ívelő kanyarban áttért a menetirány szerinti ellentétes forgalmi sávba, majd egy fának ütközött.

Az ütközés következtében a helyszínre érkező egészségügyi személyzet sajnos már csak a fiatalember halálát állapíthatta meg. A rendőrök gondatlanságból elkövetett emberölés miatt indított büntetőeljárás keretében folytatják a vizsgálatokat. *(szer)*

Fotó: ISU

Ahol nem fenyeget diákhiány

Napelemekkel korszerűsödött a szovátai általános iskola

Nagy Székely Ildikó

A szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskolát elkerülték a gyermekhiányból adódó gondok. A bölcsődés és óvodás apróléppel együtt jelenleg 693 gyerek tartozik az intézményhez – tájékoztatott *Szopos Enikő* igazgatónő.

Ötvenöt bölcsődés, 228 óvodás és 410 iskolás kezdte Szovátán az idei tanévet. Egyetlen román óvodás csoport tartozik a tanintézethez, a többi csoport, illetve osztály magyar tagozatú. Ami az iskolai oktatást illeti, minden évfolyamon két-két osztály működik, az elsőt és a harmadikot kivéve, ahol három-három osztály van. Szeptember 7-én 33 előkészítős számára szólt először az iskolacsengő – tudtuk meg az intézményvezetőtől, aki az új kisdiákok egyik osztályának tanítónője is egyben.

Fotó: Nagy Tibor

– A gyereklétszám évek óta stabil, igaz, tavaly kicsivel több, 697 gyerekünk volt. Tudni kell, hogy a szovátai iskola sok családban tranzithelynek számít, a szülők egy része külföldre megy dolgozni, és a gyerekét is magával viszi, de szerencsére előbb-utóbb hazajönnek, és visszaíratják hozzánk a gyerekeket. Ha igény van rá, a környékbeli települések diákjait is befogadjuk, ugyanakkor arra is odafigyelünk, hogy 20 kilométeres körzetben ne szűnjenek meg a kollégák posztjai – tette hozzá az igazgatónő.

A tanintézet felszereltsége kapcsán Szopos Enikő elmondta, hogy tavaly nyáron okostáblákat és egyéb digitális eszközöket kaptak, így már a múlt tanévtől korszerűbb feltételek között kezdhették az oktatást. Idén nyáron a helyi önkormányzatnak az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében megnyert pályázata révén tíz napelem került az iskolára, emellett 21 belső ajtót és három osztályterem parkettáját is kicserélték, és egyéb, az energetikai hatékonyság növelését célzó munkálatokra is sor került az épületben.

RENDEZVÉNYEK

Tizenhat fekete felhő – könyvbemutató

Ezzel a címmel mutatják be Zsidó Tímea Emese ifjúsági regényét, ami egy különös, rejtélyes világba vezeti az olvasót, ahol tizenhat fiatal, tizenhat történet és tizenhat probléma találkozik. A regény középpontjában Brigi áll, aki egy furcsa, zárt helyen ébred, ahol semmi sem az, aminek elsőre látszik. Van kiút, de meg kell találni a kilincset, ami a szabadulást jelentő ajtót nyitja. Hány ajtón kell átmennünk ahhoz, hogy végre szembenézzünk önmagunkkal? És mi történik akkor, ha egyszer már nincs hová továbbmenekülni? A bemutató szeptember 30-án, szerdán 18 órakor kezdődik a Studium Hub kávézójában (Bolyai tér 15. szám). Az íróval Makkai Kinga gyermekirodalmár és olvasás-népszerűsítő beszélget.

Mesedélután a könyvtárban

Szeptember 24-én, csütörtökön 18 órától mesedélutánt tartanak a Maros Megyei Könyvtár gyerekkönyvtárában, ahol a mesék életre kelnek, az olvasás pedig felejthetetlen élményt nyújt. A foglalkozásra 5 és 12 év közötti gyerekeket várnak, akik a mesék segítségével fejleszthetik képzelőerejüket, illetve bővíthetik szókincsüket és szövegértési képességüket. A programot kreatív tevékenységek egészítik ki, amelyek a mesét a valósággal hozzák összefüggésbe.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

3378 diákkal indult az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programja

Szeptember 21-én indult útjára az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programja az ország 14 megyéjében. Ennek keretében az idei tanévben összesen 211 pedagógus foglalkozik a 3378 diákkal a tanórák után.

A program elsődleges célja a magyar nyelvű oktatás megerősítése és a gyermekek kreatív készségeinek anyanyelven történő fejlesztése, ugyanakkor közvetlen és közvetett segítséget nyújt a szülőknek és a családoknak is. A kezdeményezés ugyanis a gyermekek mindennapi meleg ebédjének költségeihez is hozzájárul.

Az előző tanévben részt vevő intézmények köre idén két új iskolával bővült: szeptember 21-től a Fehér megyei Magyarpéterfalvi Elemi Iskolában, valamint az Arad megyei kisiratosi Páter Godó Mihály Általános Iskolában is elindul a délutáni oktatás.

A program 2019-es indulása óta országszerte összesen 20.797 gyermek vett részt a délutáni oktatásban, a résztvevők száma pedig évről évre növekszik. A kezdeményezés mára a tanórák utáni időszak fontos részévé vált. A gyermekek pedagógusok vezetésével délután is magyar nyelven tanulhatnak, elkészíthetik házi feladataikat, valamint felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon vehetnek részt. Emellett kreatív és játékos tevékenységek révén is gyarapíthatják tudásukat és fejleszthetik készségeiket.

A program a tanulásban nyújt segítséget és biztonságos, támogató közösségi teret is teremt a gyermekek számára. A pedagógusok az egyéni igényekhez igazodva segítik őket a tananyag elmélyítésében, készségeik fejlesztésében és iskolai feladataik elvégzésében. A délutáni foglalkozásokon a tanulás mellett a közösségi élmények is fontos szerepet kapnak.

A program iránti folyamatos érdeklődés azt mutatja, hogy egyre több településen igény van olyan délutáni oktatási lehetőségre, amely a gyermekek fejlődését segíti és a családok mindennapjait is megkönnyíti.

Az Iskola Alapítvány által lebonyolított délutáni oktatási program a Magyar Kormány támogatásával valósul meg. *(közlemény)*

Ismét a légiirányítási rendszer meghibásodása okozott fennakadást a brit légiközlekedésben

Ismét a légiirányítási rendszer meghibásodása okozott fennakadásokat és járattörléseket hétfőn a brit légiközlekedésben. Ebben a hónapban másodszor fordul elő hasonló probléma a brit légiirányítási szolgálat (NATS) informatikai rendszerében. A Wizz Air brit leányvállalatának vezetője szerint az ismétlődő leállások miatt a szolgálattal szemben immár „országos kiterjedésű bizalmi válság" alakult ki.

A hiba ezúttal a brit országos légiirányítási szolgálat (NATS) Prestwickben működő skóciai regionális központjában keletkezett. A szervezet szerint a fennakadást „az irányítási rendszer egyes elemei közötti kapcsolódási probléma" okozta, és hatásai a skóciai légiforgalom irányítását érintették.

A cég szerint a Manchestertől délre fekvő országrészek repülőtereinek forgalmát a műszaki hiba „jórészt" nem befolyásolta, bár számos angliai repülőtérről az észak felé induló járatok csak késéssel tudtak felszállni.

A NATS hétfő délutáni tájékoztatása szerint a meghibásodást rövid idő alatt sikerült kijavítani, és a szolgálat a repülőterekkel és a légitársaságokkal szorosan együttműködve igyekszik a lehető leghamarabb visszavonni a forgalmi korlátozásokat.

A Cirium globális repülési adatszolgáltató és elemző konglomerátum hétfő esti adatai szerint országszerte 150 járat törléséről számoltak be a légitársaságok; ez a napi brit légiforgalomnak hozzávetőleg a 2 százaléka.

A kiesés az easyJet brit légitársaságot sújtotta a legnagyobb mértékben: a cég 670 induló járatából 47-et kellett törölni.

A British Airways 513 járatot indított volna brit repülőterekről; ezek közül tizenkettőt töröltek.

Szeptember 8-án a NATS rendszerének sokkal súlyosabb meghibásodása okozott hatalmas felfordulást a brit légiközlekedésben: akkor több mint kétezer járatot kellett törölni, és több százezer utas nem jutott el úti céljához.

Az akkori rendszerleállást a NATS minap kiadott előzetes jelentése szerint annak a szoftvernek a hibája okozta, amely a repülési kódok kiosztását végzi.

A szolgálat jelentése szerint a leálláshoz vezető eseménysor nem egészen egy ezredmásodpercig tartott, de az irányítási rendszer kiesése miatt hat órán át kellett forgalmi korlátozásokat érvényben tartani, és két napba telt, mire sikerült teljes mértékben helyreállítani a brit légiforgalmat.

A hétfői újabb leállás miatt az írországi központú, de Nagy-Britanniában is rendkívül nagy forgalmat lebonyolító Ryanair légitársaság nyilatkozatban követelte, hogy azonnali hatállyal távozzon posztjáról Martin Rolfe, a NATS vezérigazgatója.

Yvonne Moynihan, a Wizz Air brit leányvállalatának (Wizz Air UK) vezérigazgatója a BBC rádió hétfői hírműsorának nyilatkozva úgy fogalmazott: a NATS irányítási rendszereinek ismétlődő leállásai miatt a szolgálattal szemben immár „országos kiterjedésű bizalmi válság" alakult ki.

Yvonne Moynihan az előző három évben előfordult hasonló kiesésekre utalva hangsúlyozta, hogy a hétfői meghibásodás a NATS rendszereinek negyedik leállása volt egymás után.

Hozzátette: a légitársaságok most már a szolgálat működésének sürgős reformját követelik.

Arra a kérdésre, hogy véleménye szerint a NATS vezetőjének távoznia kell-e, a Wizz Air UK vezetője kijelentette, hogy „személyzeti vitákban" nem kíván állást foglalni. Hozzátette ugyanakkor, hogy most már vállalatirányítási problémáról van szó, és sem ő, sem a többi légitársasági vezető nem bízik abban, hogy a NATS jelenlegi vezetése úrrá tud lenni ezen a problémán. *(MTI)*

Ceuta – Spanyolország tovább erősíti az észak-afrikai spanyol városok határvédelmét

Spanyolország tovább erősíti a két észak-afrikai spanyol autonóm város határvédelmét a szomszédos Marokkóban esedékes parlamenti választások miatt – közölte az El País című napilap kedden. „Aggodalommal teli időszakot élünk át a közösségi médiában terjedő figyelmeztetések miatt" – idézte az újság a spanyol belügyminisztert.

Fernando Grande-Marlaska szerint a biztonsági intézkedésekre azért van szükség, mert a szerdai marokkói választások napjára újabb határsértési felhívások jelentek meg a közösségi platformokon, arra alapozva, hogy a marokkói rendfenntartó erőket átcsoportosítják az esemény miatt.

Hozzátette: folyamatos kapcsolatban állnak Rabattal, és a két ország hírszerzése együttműködik az információk elemzésében és értékelésében.

Tájékoztatása szerint a július végi tömeges határsértést követően Ceutában maradt illegális bevándorlók közül eddig 2500 felnőtt és 1700 gyerek esetében kezdődött el a visszaküldési eljárás megindításához szükséges folyamat. Ígéretet tett a bürokratikus eljárások felgyorsítására azzal a céllal, hogy naponta legalább száz felnőtt és ötven gyerek ügyét dolgozzák fel.

A hivatalos becslés szerint még mindig mintegy háromezer illegális bevándorló él az utcákon Ceutában, ezért a hatóságok újabb ideiglenes befogadóhelyek megnyitásán dolgoznak, ahol az emberek ellátást kapnak, és megvárhatják a szükséges jogi eljárások lefolytatását.

Grande-Marlaska hangsúlyozta: a határsértők „döntő többségét" visszaküldik országukba, csak a nemzetközi védelemre jogosultak maradhatnak, amely mintegy 1 százalékukat érintheti.

Az újság beszámolt arról is, hogy európai és spanyol néppárti vezetők Ceutába látogattak.

Manfred Weber, az Európai Néppárt elnöke felszólította a spanyol központi kormányt, hogy az illegális bevándorlók visszaküldése érdekében léptesse életbe a szükséges mechanizmusokat, Marokkót pedig együttműködésre sürgette ebben a kérdésben.

„Ha nem tudjuk stabilizálni a határainkat, annak nyilvánvaló következményei lesznek" – figyelmeztette Rabatot a politikus. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

A lakosság többsége áremelkedésre számít

A romániai lakosság 86,1 százaléka arra számít, hogy a következő hat hónapban tovább emelkednek az árak – derül ki az INSCOP legfrissebb felméréséből. Júniusban még 84,5 százalék volt ez az arány. A közvélemény-kutatás eredményei szerint a megkérdezettek 7,9 százaléka az árak stagnálását valószínűsíti, szemben a júniusi 8,5 százalékkal. Árcsökkenésre 4,3 százalék számít; júniusban még 3,8 százalék vélekedett így. A válaszmegtagadók aránya 3,1-ről 1,8 százalékra mérséklődött. Az INSCOP Research igazgatója, Remus Ștefureac szerint június és szeptember között alig változott a lakosság gazdasági közérzete. „A gazdasági bizonytalanság megszokottá válásának szakaszába lépünk. Ez nem azt jelenti, hogy az emberek normálisnak vagy elfogadhatónak tartják a helyzetet, hanem azt, hogy döntéseikben már a nehézségek tartós fennmaradásával számolnak" – magyarázta. A telefonos felmérés szeptember 1. és 7. között készült, 1100 fős mintán. A hibahatár ±2,95 százalékpont. *(Agerpres)*

Románia kész nagyobb szerepet vállalni Európa biztonságának megőrzésében

Románia kész nagyobb szerepet vállalni Európa biztonságának megőrzésében, és szeretné, ha amerikai katonák állomásoznának az ország területén – jelentette ki Nicușor Dan a The Julie Mason Show című, kedden sugárzott amerikai műsorban. Az államfő szerint az amerikai katonai jelenlét mindkét fél számára előnyös lenne, mert Románia közel van a Közel-Kelethez és a mediterrán térséghez. Hangsúlyozta, hogy Románia és az Egyesült Államok között hosszú ideje bizalmi kapcsolat áll fenn, Bukarest számára pedig a biztonsági és gazdasági együttműködés a kétoldalú kapcsolatok két legfontosabb területe. Nicușor Dan emlékeztetett arra, hogy az amerikai légierő korábban is használta a romániai katonai bázisokat, és kijelentette, hogy Bukarest erősíteni kívánja a két ország védelmi együttműködését. Az elnök szerint jelenlegi legfontosabb feladata Románia és a térség biztonságának erősítése. „Fenn kell tartani a szankciós nyomást az orosz gazdaságon, és hatékonyan kell támogatni Ukrajnát a háborúban" – szögezte le. *(Agerpres)*

Georgescu szabadlábon védekezhet

A bukaresti törvényszék egyik bírája elutasította kedden a Călin Georgescu előzetes letartóztatására vonatkozó ügyészségi indítványt, és 60 napos hatósági felügyeletet rendelt el a volt államfőjelölttel szemben abban az ügyben, amelyben egy üzletember sérelmére elkövetett, 1,1 millió eurós csalással gyanúsítják. Ugyanez a döntés született Georgescu feltételezett bűntársa, Ionel Rusen üzletember esetében is. A végzés nem jogerős, az ügyészek megfellebbezhetik. Az ügyben Răzvan Leu feljelentése alapján indított nyomozást a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT). *(Agerpres)*

Egy fehér kendő

(Folytatás az 1. oldalról)

kinek van igaza, és nem választ oldalt sem. Az akaratot jelképezi: hogy legyen végre vége!

Magyarországon az elmúlt évtizedekben a fehér kendő jelentése tovább bővült, egyes megemlékezések szerint a háborúk áldozatai mellett az elhurcoltak, kitelepítettek és internáltak emléke is kapcsolódik hozzá, máshol a bántalmazott nők és a családon belüli erőszak elleni kiállás jelképeként jelenik meg. Egyik sem áll valójában távol az eredeti jelentéstől, mert a fehér kendő mindkét esetben ugyanazt szimbolizálja: eddig és ne tovább, hiszen nincsen rajta címer, jelszó vagy politikai programkivonat. Egy darab fehér vászon csupán, amely asszonyok kezében jelent meg a harcoló férfiak között. És éppen ezért minden nyelven érthető.

Holnap, a fehér kendő napján érdemes arra is gondolni, hogy több mint harminc évvel az első georgiai megmozdulás után még mindig vannak helyek a világon, ahol szükség volna valakire, aki a harcolók közé dobja azt a kendőt.

És még inkább arra, hogy legyen, aki meg is áll miatta.

Hagyományőrzés, gasztronómia, közösség

(Folytatás az 1. oldalról)

A fesztivál szeptember 19-én, szombaton délelőtt 10 órakor vette kezdetét a már hagyományossá vált felvonulással, amelyet a demecseri Citrom Band fúvószenekara kísért. Az elmúlt években egyértelművé vált, hogy a rendezvény kinőtte magát, így már második éve a falu határában, egy hatalmas szabad területen kapott helyet. Az ünnepi köszöntők után ismét a magyarországi testvértelepülés zenészei léptek színpadra, majd a Bokréta néptánccsoport hagyományőrző néptáncbemutatója következett. A kedvező időjárás több száz látogatót vonzott, akiket a délután folyamán helyi és környékbeli zenészek szórakoztattak. Színpadra lépett Rácz Norbert, Ördög Miklós, valamint Nagy Orsi és Ferenczi Kamilla is, a nap zárásaként pedig a Retro MagyaRock adott nagyszabású koncertet a magyar rock jegyében.

A hangulat vasárnap sem hagyott alább. Ottjártunkkor, a délutáni órákban ismét zsúfolásig telt a tér. *Kolcsár Gyula* polgármester lapunknak elmondta, hogy igyekeznek minden évben újítani a programkínálaton, hogy még vonzóbbá tegyék a fesztivált a látogatók számára. A már megszokott koncertek és zenés-táncos előadások mellett idén több kerekasztal-beszélgetést is beépítettek a programba. Az egyik ilyen beszélgetésen a helyi gazdákat szólították meg. Ennek kapcsán *Kolcsár Károly* parlamenti képviselő kiemelte, hogy a visszajelzések alapján a gazdák nagyon örültek az alkalomnak, hiszen ritkán adódik lehetőség arra, hogy elmondhassák az illetékeseknek azokat a kihívásokat és nehézségeket, amelyekkel nap mint nap szembe kell nézniük.

– Sajnos egyre több a kihívás, a gazdálkodói és vállalkozói szektorban is egyre nehezebben lehet érvényesülni. Ennek ellenére a beszélgetésnek optimista hangulata volt, pozitívan állunk a dolgokhoz, keressük a megoldásokat, és egymást támogatjuk – mondta.

A Dumasátorban vasárnap *A kamaszkor ízei – amit otthonról viszünk tovább* témáról folytatott beszélgetést Badics Petra és dr. Kádár Annamária pszichológus, majd ezt követően *Történetek egy asztal körül* címmel a Gáll családdal folytatódott a program. Az esti órákban a nagyszínpadon ismét a zenéé volt a főszerep: fellépett Rad Radu, Aurel Tămaș, illetve Portik Lívia is.

Fotók: Nagy Tibor

A hétvége folyamán állandó programokkal is készültek. A legkisebbeket hagyományos körhinta várta, de a kisvonat, az ugrálóvár, az arcfestés és a kézműves-foglalkozások sem maradtak ki a programból, emellett pedig a Fizi Miska című bábelőadás is látható volt. A kézműves és helyi termelői vásár szintén nagy sikernek örvendett. A dióval ízesített szilvaíz mellett a gyöngyből készült ékszerek és a fából készült használati és dísztárgyak is sok érdeklődőt vonzottak.

Kolcsár Gyulától megtudtuk, hogy idén nemcsak helyiek készítettek szilvaízt, hanem Magyardécséről (Beszterce-Naszód megye) is érkeztek árusok. Mivel rendszerint rengetegen vásárolnak a hagyományos szilvaízből, ezzel is igyekeztek biztosítani, hogy elegendő mennyiség álljon a látogatók rendelkezésére. A polgármester kiemelte, hogy idén három testvértelepülés – a magyarországi Demecser és Füzérradvány, illetve a felvidéki Jánok – képviselői is ellátogattak a fesztiválra, és szintén készítettek finomságokat. Így a rendezvény ezúttal nemcsak a szilváról szólt, hanem gasztrofesztivál jellegűvé is vált, ahol az érdeklődők „megismerhették azokat az ízeket, amelyeket a magyarok készítenek más tájakon”. A polgármester hangsúlyozta, hogy rendkívül fontos, hogy visszatérjünk gyökereinkhez, illetve megőrizzük értékeinket és hagyományainkat, aminek egy nagyon jó módja a gasztronómia. Az ínyencek megkóstolhatták a demecseri töltött káposztát és a füzérradványi vaddisznópörköltet, de volt szilvaízes lángos és különféle pálinkák is, a zárónapon pedig a Lanka által készített 150 méteres kolbász is percek alatt gazdára talált.

Kolcsár Gyula a szervezési nehézségek ellenére rendkívül sikeresnek értékelte a tizennegyedik és egyben eddigi legnagyobb szilvafőző fesztivált, ahol a látogatók szemmel láthatóan nagyon jól érezték magukat.

Kolcsár Károly hozzátette, hogy az anyagi bizonytalanságok ellenére a rendezvényre a jövőben is nagy szükség van.

– Anyagi szempontból idén is nehézkesen indult a rendezvény: a helyi költségvetésből különítettek el, emellett pedig a Visit Maros is támogatást nyújtott, amiért külön köszönet jár. Úgy gondolom, hogy ha sikerült tizennégy alkalommal megszervezni, az azt jelenti, hogy ennek már hagyománya van, és folytatni kell. Bízom benne, hogy a rendezvény a jövőben is képes lesz fennmaradni és tovább fejlődni – mondta.

A tizennegyedik marosjárai szilvafőző fesztivál vasárnap este tűzijátékkal zárult.

Az ortodox egyházközségek újabb válasza után indíthatják be az utcanévadási folyamatot

Andrei Motora levélben fordult szerkesztőségünkhöz, mondván, hogy korábban arról írtunk, miként őrzi Marosvásárhely például dr. Czakó József emlékét, akiről utcát neveztek el és emléktáblát avattak a tiszteletére. Egy marosszentgyörgyi kezdeményezés hasonló módon, a közösséget évtizedeken át szolgáló személyiség emlékét kívánja megőrizni, de a kérelem több mint két éve nem kapott megoldást.

Mezey Sarolta

2024. január 29-én két kulturális egyesület és egy helyi tanácsos kérte, hogy a marosszentgyörgyi Templom utca a Nicolae Motora nevet kapja. A Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal 2024. január 30-án iktatta az erre vonatkozó kérelmet, amelyhez életrajzot és bibliográfiát csatoltak. A kérelmezők mindmáig nem kaptak érdemi választ, és a hivatal semmilyen döntést vagy indoklást nem közölt velük.

Nicolae Motora (1850–1933) életét annak a marosszentgyörgyi közösségnek szentelte, amely az Osztrák–Magyar Monarchia idején nehezen őrizhette meg hitét, nyelvét és az oktatáshoz való jogát. Egy olyan korban, amikor ehhez valódi bátorság kellett, saját adományaiból téglatemplomot emelt, a gyermekeket és az iskolát szolgálta, letartóztatást és megaláztatást viselt el anélkül, hogy magára hagyta volna közösségét, vagyonát pedig ösztöndíjakká és a következő nemzedékek támogatásává változtatta. Nem csupán épületeket és iratokat hagyott maga után, hanem annak bizonyítékát, hogy egyetlen ember is méltóságot és jövőt adhat egy közösségnek. Ezért méltó arra, hogy neve ott maradjon, ahol szolgált, s a jelenlegi Templom utcát nevezzék át Nicolae Motora utcára – írja Andrei Motora.

Eddig az ortodox parókiák sem támogatták a névadást

Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere az üggyel kapcsolatban a következőket nyilatkozta a Népújságnak:

– A marosszentgyörgyi önkormányzat döntéseiben fontos szerepet játszik a választók, a lakók véleménye, javaslata, emiatt a legtöbb döntésben, ügyben próbáljuk kikérni a véleményüket.

Így történt ebben az utcanév-változtatási ügyben is.

Ahogy megérkezett a kérés, felvettük a kapcsolatot a két helyi ortodox parókiával, egyrészt azért mert, az egyik az érintett Templom utcában található, ez az 1-es számú ortodox egyházközség – templom és parókia –, a másik a Kultúrotthon utcában található, ez a 2-es számú ortodox templom.

Másrészt amiatt is, mert mindkét személy, akiről kérik az utcák elnevezését, ortodox pap is volt, és tudni akartuk, hogy mi a parókiák véleménye, hogy megfelelő döntést hozzunk.

Akkor derült ki, hogy mindkét ortodox parókiának már 2022-ben írtak egy levelet, amelyben a két utca átnevezését kérték, és azt, hogy az egyik a Nicolae Motora nevet kapja. Akkor az ortodox parókiák megtárgyalták a kérést az egyháztanácsban, és az érintett utcalakók véleményére hivatkozva negatív választ adtak a kezdeményezőknek az utcanév-változtatást illetően.

Ugyanakkor az egyik helyi tanácsos, aki román nemzetiségű és az egyik ortodox egyházközség tagja, a közösségi médiában, a marosszentgyörgyi csoportokban elindított egy véleménynyilvánítást, és szinte az abszolút többsége a helyieknek ellenezte az átnevezést, arra utalva, hogy két régi és mélyen a köztudatban lévő nevet egyáltalán nem szeretnék más névre változtatni, mások pedig arra utaltak, hogy költséges a személyi iratok megváltoztatása az utcanév-változtatás után.

A negatív véleményezést a két parókia közölte a kezdeményezőkkel, és ugyanez a vélemény, válasz született 2024-ben is. Ezzel együtt, úgy látszik, most újra kérték az utcanévadást.

Az önkormányzat hivatalos levelet küldött a napokban a két ortodox parókiának, hogy újból nyilvánítson véleményt, és utána a szakbizottságban, a helyi tanácsban és a megyei konzultatív bizottságban fogjuk megtárgyalni az ügyet.

Az is egy fontos információ, hogy sok új utca jön létre Marosszentgyörgyön, és ezeknek az elnevezése elég gyorsan megy, amikor nem személyekről neveződnek el, de amikor történelmi, kulturális, egyházi stb. személyiségekről kérik az elnevezést, mindig jóval alaposabban megvizsgáljuk, hogy az utcák, terek elnevezései is tükrözzék az itt egyetértésben élő közösség etnikai hovatartozását, tiszteletben tartva mind a románok, mind pedig a magyarok vagy a romák hagyományait, történelmi eseményeit vagy kiemelkedő személyiségeit.

Ahogy választ kapunk a két ortodox parókiától, elindul a hivatalos folyamat – tájékoztatott a polgármester.

Születésnapi áttekintő és jókívánság

Dr. Ábrám Zoltán

A sajtó beszámolt arról, hogy szeptember elején hálaadó ünnepi istentisztelet keretében fennállása két évtizedes évfordulóját ünnepelte a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi és szászrégeni fiókszervezete. A rendszerváltást követő évtizedek igazolták, hogy diakóniai szolgálatra, kiemelten a házi beteggondozásra, az idősek és rászorulók ellátására egyre nagyobb szükség mutatkozik. Ennek az igénynek a jegyében alapította meg az Erdélyi Református Egyházkerület a Diakónia Keresztyén Alapítványt. A kolozsvári központ létrejötte után (huszonöt éve jegyezték be) hamar megfogalmazódott az igény egy országos hálózat kialakítására. Maros megyében voltak kezdeti próbálkozások, de a feladatra kijelölt személy végül is nem tett előrelépést. Így érkezett el 2005 áprilisa, amikor a Bod Péter Diakóniai és Tanulmányi Központ korábban kinevezett igazgatója a püspökség és a már létező alapítvány kérésének és céljainak megfelelően egyeztető megbeszélést hívott össze a megalakulás érdekében. Ekkor dőlt el, hogy Maros megyében két fiókszervezet jöjjön létre: a marosvásárhelyi és a szászrégeni.

Mint a marosvásárhelyi fiókszervezetnek a bejegyeztetője és megszervezője, kuratóriumának 14 éven át elnöke, szükségesnek tartom röviden ismertetni a kezdeti lépéseket, a megalakulás körülményeit. Bár az 1992 óta működő Református Posztliceális Asszisztensképző Iskolának is otthont nyújtó Bod Péter Diakóniai és Tanulmányi Központ megépülését (2000 novemberében avatta fel Csiha Kálmán püspök) követően nem sokkal időszerű lett volna létrehozni a Diakónia Keresztyén Alapítvány Marosvásárhelyi Fiókszervezetét, és annak égisze alatt beindítani az otthoni gondozó szolgálatot, erre az alkalomra éveket kellett még várni. Végül is 2005 decemberében a Marosvásárhelyi Bíróság tárgyalta a Diakónia Keresztyén Alapítvány Marosvásárhelyi Fiókszervezete bejegyeztetési kérelmét, és azt kedvezően bírálta el.

Az érdemi munka 2006. február elsején kezdődött. Ezt megelőzően a 2006. januári kuratóriumi gyűlés elfogadta a fiókszervezet működéséhez szükséges legfontosabb dokumentumokat, és meghozta a leglényegesebb döntéseket. Jóváhagyta az alapítvány stratégiáját, aminek értelmében a marosvásárhelyi fiókszervezet legfőbb céljai: otthoni beteggondozó szolgálat működtetése, a diakónusok munkájának a segítése, a Református Asszisztensképző Iskola diákjainak és végzettjeinek alapápolási és szakápolási tevékenységek, továbbképzések, lehetőség szerint állások biztosítása, egyéb diakóniai programok beindítása vagy segítése. A fiókszervezet a Bod Péter Diakóniai és Tanulmányi Központban kapott székhelyet, amelyet az Erdélyi Református Egyházkerület biztosított.

2006. február-márciusban összesen három egyeztető találkozót szerveztünk a marosvásárhelyi református egyházközségek diakónusai számára, az első megbeszélésre a lelkészek is eljöttek. Ezek a megbeszélések egyrészt az asszisztensképző iskola hallgatói által elkezdendő otthoni gondozó szolgálat előkészítését és a diakónusokkal való folyamatos kapcsolattartást szolgálták, másrészt megalapozták a további adminisztratív teendőket, aminek köszönhetően 2006. május 15-én ünnepélyes keretek között került sor a Diakónia Keresztyén Alapítvány Marosvásárhelyi Fiókszervezete székhelyének a felszentelésére.

Az avatóünnepség résztvevői (2006. május 15.)

Kató Béla főjegyző, alapítványi elnök átvágja a székhely szalagját (2006. május 15.)

Március végén beindítottuk az iskolai gondozó programot, a Református Asszisztensképző Iskola diákjainak házibeteg-gondozó tevékenységét, amelynek értelmében diákjaink 2-3 személyt, többnyire idős rászorulót látogattak meg hetente egyszer. A diákok alapellátást végeztek, de munkájuk szociális segítségnyújtásra is kiterjedt. Külön örömünkre szolgált, és a tevékenység beindításakor megfogalmazott elképzeléseinket igazolta, hogy évekkel később az Európai Unió elvárásai szerint a posztliceális egészségügyi oktatás új tantervében külön tantárgy ként bevezették a hallgatók számára az otthoni gondozást.

Az alapítás éve (2006) a bejegyeztetés, az érdemi munka elkezdése, a székhely felavatása, a diákok otthoni beteggondozói tevékenysége mellett fontos nyitást jelentett a későbbiekben fokozatosan bővülő munkapontok szakmai tevékenységére nézve is. Novemberben megszereztük az akkreditációt Bukarestben az Egészségügyi Minisztériumtól, valamint a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóságtól, majd sikerült megkötnünk a szerződést a Maros Megyei Egészségügyi Biztosítópénztárral, ami új távlatokat nyitott mind szakmai, mind anyagi szempontból, hiszen a minőségi szakápolás végzése, valamint az önfenntartás biztosítása prioritást élveztek fiókszervezetünk működésében. Mindezen kezdeti lépések biztosították hosszú távon a Diakónia Keresztyén Alapítvány Marosvásárhelyi Fiókszervezetének önálló és önellátó egységgé való kifejlődését, valamint az alkalmazottai, a gondozottak, az érintettek számára a mégiscsak kiszámítható lehetőséget és jövőt.

A Diakónia Keresztyén Alapítvány Marosvásárhelyi Fiókszervezete 2016 tavaszán megünnepelte a tizedik születésnapot. Ebből az alkalomból a marosvásárhelyi felsővárosi református templomban szerveztünk hálaadó ünnepélyt, amelynek házigazdája Kántor Attila lelkész-esperes, kuratóriumi jegyző volt. Újabb tíz esztendő elteltével, a huszadik évforduló alkalmából születésnapi jókívánságaimat tolmácsolom az ünnepeltnek, hogy jelképes keresztapaként újabb évtizedek örömét és eredményeit, a rászorulók megsegítésének mindenkori szeretetélményét kívánjam elöljáróknak, alkalmazottaknak, segítőknek és segítetteknek egyaránt!

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Az „örökbefogadott"

Nagy Székely Ildikó

Szinte olyanok, mint egymás tükörképei. Rövid, hullámos, barna hajuk, termetük, sőt még az öltözetük – az elegáns blúz és a térden aluli szoknya – is ezt sugallja, a figyelmesebb szemlélő azonban a tekintetükben rejtőző különbséget is észreveszi. Egyikük szeméből fiatalos derű árad, a másiké fáradtabb, színtelenebb, de így is mosolyog. A két nő karjába kapaszkodó idős kalapos férfi az igazi összekötő pont kettőjük között. Erőtlenül, de vidáman lépked mindig pártfogói között, akik legtöbbször szavak nélkül, puszta jelenlétükkel biztatják, bátorítják.

– Édesapa nehezen hagyta magát meggyőzni, hogy magunkhoz költöztessük. Anyu eltávozása után még hónapokig őrködött a közös otthonukban, idővel azonban belátta, milyen alattomos lakótárs a magány. Miután egyszer leesett a fürdőszobában, és eltörte a combcsontját, már nem tiltakozott. A felépülése után megengedte, hogy Vásárhelyre hozzuk – kezdte közös történetüket Anca, régi lakótelepi ismerősöm. Egyedül mesélt, nővére, Diana ugyanis nem szeretett volna kitárulkozni. De abba beleegyezett, hogy háromszemélyes mindennapjaikba húga beavasson.

– Nem volt könnyű a váltás, hiszen a szüleink Brassóban töltötték az egész életüket. Más megoldás azonban nem kínálkozott, idősotthonba ugyanis semmiképpen sem szerettük volna betenni aput, és az sem tűnt igazán biztonságosnak, ha fogadunk melléje valakit. Neki tényleg nincs senkije rajtunk kívül, ezért határoztuk el a testvéremmel, hogy ezután mi viseljük gondját. A nővéremnek két éve ért véget a házassága, azóta teljesen magába zárkózott, még annak sem tudott örülni, hogy az előrehozott nyugdíjaztatásával gyakorlatilag időmilliomos lesz. Egy kicsit neki is szerettem volna segíteni, amikor előálltam az ötlettel, hogy költözzön hozzám, és viseljük együtt gondját apunak. Úgy volt, hogy a kétszobás tömbházlakását bérbe adjuk két egyetemistának, kerültek is jelentkezők, az utolsó percben azonban kiderült, hogy a nővérem számára ez túl nagy kilépés lenne a komfortzónából. A tudat, hogy bármikor visszatérhet a megszokott életterébe, biztonságérzetet ad neki. Bár szerintem ő is annyira megszerette ezt a mi „triumvirátusunkat", hogy egyre ritkábban kívánkozik haza.

– Hogyan telnek a napjaik így hármasban? – kérdeztem.

– Bármennyire furcsa, engem az egyetemista éveimre emlékeztet ez az időszak, arra, amikor albérletben laktunk a nővéremmel itt, Marosvásárhelyen, és volt még egy fiú lakótársunk. Akkor is az volt a lényeg, hogy megtaláljuk az összhangot hármunk eltérő életritmusában, és most sem más a cél. Apu és a nővérem korán kelő, korán fekvő típus, én a késői órákban érzem igazán formában magam, olyankor tudok a legjobban dolgozni, e-mailekre válaszolni vagy csak olvasgatni. De mióta együtt lakunk, igyekszem én is éjfél előtt lefeküdni, ha nem is 10 órakor, mint édesapám és a nővérem. A napot is hamarabb kezdem, a reggelit ugyanis mindig együtt készítjük Dianával még 8 óra előtt. Hármasban elfogyasztjuk, aztán én rohanok is a munkába. Amikor hazajövök, terített asztal vár. Ők rendszerint korábban megebédelnek, de a nővérem azért mindig letelepedik mellém, hogy ne egyem egyedül. Vacsora előtt rendszerint kimegyünk hármasban járni egyet, a közös életünknek ezek a legmeghittebb pillanatai. Amikor kicsik voltunk, édesapa mindenhova magával vitt minket, a Cenkre is gyakran felsétáltunk. Anyu mindig el volt foglalva a házimunkával, főzéssel, mosással, a „gyerekfelelős" szerepét apu vállalta. Úgy érzem, abból a sok gondoskodásból, szórakoztatásból, amit tőle kaptunk, most egy töredéknyit visszaajándékozhatunk. Főleg a hétvégéken, amikor én is egész nap szabad vagyok. Olyankor, ha szép az idő, már kora reggel, rögtön reggeli után taxit hívunk, és kivitetjük magunkat a Somostetőre, ritkábban a Víkendtelepre. Csomagolunk magunknak szendvicseket, ha a Somira megyünk, akkor néha sütni valót is, és csak késő délután indulunk haza. Mindhárman jól ki szoktunk fáradni, de az a fáradtság is olyan jólesik. Én olyankor érzem igazán, hogy élek.

Beszélgetőtársam pár percig tétovázott, aztán folytatta:

– Mindig vágytam arra, hogy gondoskodhassak valakiről, az egykori élettársam azonban hosszú távon ezt nem tolerálta. Azt hajtogatta, hogy megfojtom a szeretetemmel, és akkor hagyott el, amikor úgy érezte, hogy levegőt sem tud mellettem venni. Így utólag belátom, hogy a társfüggőségemet valóban nehezen lehetett elviselni, de amikor benne voltam abban a mindkettőnket mérgező párkapcsolatban, képtelen voltam kívülről látni önmagam. A nővérem válópere szinte ugyanakkor zajlott le, amikor én magamra maradtam. Bár addig eléggé ritkán találkoztunk, hiszen mindenkinek megvolt a maga élete, a magány valahogy összehozott, és lassan olyan szoros lett újra a kettőnk közötti szövetség, mint kislánykorunkban. Nem sokkal ezután vesztettük el anyut, és azután érzékelhetően úgy alakultak az események, hogy mi hárman újra együtt lehessünk. Mintha valami titkos hármasszabály érvényesülne az életünkben. Biztonságot ad nekem ez a felismerés, pontosan úgy, mint a gyermekkori, véget nem érő séták a testvéremmel és apuval, akit mi most „örökbe fogadtunk".

SZERKESZTI: **BENEDEK ISTVÁN**

Nőtt a lakossági eladósodás aránya Európában egy felmérés szerint

Európa lakossága körében nőtt azok aránya, akik a megelőző fél év során hitelből fizették a számláikat. Több a késedelmes fizetés is, de a többség még biztos benne, hogy az alapvető kiadásokat megengedheti magának – állapította meg az Intrum nemzetközi követeléskezelő cég a felmérésében, amelyet az MTI-hez is eljuttatott.

A felmérés szerint Európában az elmúlt fél évben a tavalyi azonos időszakhoz képest 11 százalékponttal nőtt, és elérte az 56 százalékot azok aránya, akik a számláik kiegyenlítése érdekében hitelt vettek föl, vagy legalább egyszer hitelkártyával fizettek.

Késve fizetett számlája az elmúlt 12 hónapban 29 százaléknak volt, egy évvel korábban 24 százaléknak. Arányuk a listavezető Németországban egy év alatt 26 százalékról 53 százalékra nőtt, a hitelből élők aránya elérte a 71 százalékot. Vásárláskor az utólagos fizetés lehetőségével (BNPL – buy now, pay later; vásárolj most, fizess később) 10-ből 4 európai vásárló él, Németországban majdnem 6. A közlemény szerint bizonytalan helyzetről árulkodik az is, hogy egy év alatt 45 százalékról 58 százalékra nőtt azok aránya, akiknek egy nagyobb bevásárlás nehézséget okozhat. Ezzel párhuzamosan felértékelődött a takarékoskodás, a tavalyi 60 százalék után az idén 66 százalék mondta azt, hogy minden hónapban félretesz valamennyit váratlan kiadásokra.

A lakossági visszajelzésekből az Intrum arra következtet, hogy a kontinens háztartásaira egyre nagyobb pénzügyi nyomás nehezedik. Megbirkózási stratégiáik „aggasztóak”, mert a kölcsönfelvétel csak elodázza a nehézségeket, az anyagi ellenálló képességüket egyre nehezebben tartják fönn. A kontinensen élők ennek ellenére magabiztosak, 78 százalék még mindig úgy gondolja, hogy ki tudja fizetni az összes számláját időben – tették hozzá.

Az Intrum felmérése 20 európai ország 20 ezer fogyasztójának megkérdezésén alapul – olvasható a közleményben. *(MTI)*

A védelmi ipar nem képes ellentételezni a munkahelycsökkenést más iparágakban

A német védelmi ipar egyelőre nem képes ellensúlyozni az autóiparhoz és más iparágakhoz kapcsolódó munkahelyek megszűnését – állapította meg az IAB munkaerőpiaci és foglalkozáskutató intézet tanulmánya.

Az IAB (Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung) adatai szerint tavaly mintegy 1100, korábban más iparágban dolgozó munkavállaló helyezkedett el a hadiiparban, háromszor annyi, mint 2020 előtt.

Az iparon kívülről további 1400 ember váltott a hadiiparba, kétszer annyian, mint a válság kezdete előtt. Ezzel szemben 23 ezer ipari dolgozó helyezkedett el a közigazgatásban vagy a társadalombiztosításban.

Az IAB szerint az ipari foglalkoztatás jelentősen csökkent, mivel jóval kevesebb új munkahely jött létre. A német ipar jelenleg havonta mintegy 15 ezer állást veszít. A tanulmány szerint az energiaválság mellett a hagyományos üzleti területek átalakulása, valamint a Kínával és az Egyesült Államokkal folytatott kereskedelemben bekövetkező változások is nyomást gyakorolnak az iparra.

A beruházások évek óta csökkennek, az új vállalkozások alapítása pedig mélypontra került, így minden korábbinál kevesebb új állás jön létre – állapították meg a kutatók.

Enzo Weber, az IAB kutatója szerint politikai ösztönzőkre van szükség a munkaerőpiac élénkítéséhez. A munkavállalók szakmai továbbképzését és átlépését az új területekre is elő kell segíteni. A tanulmány szerint ehhez nagyobb rugalmasságra és a munkavállalói készségek fejlesztésére van szükség. (MTI)

A közép- és kelet-európai vállalatok helyzetét egyre inkább az ágazatuk határozza meg

A közép- és kelet-európai vállalatok helyzetét már nagyobb mértékben határozza meg, hogy melyik ágazatban működnek, mint az, hogy melyik országban – állapítja meg a Coface hitelbiztosító friss elemzésében, amelyet pénteken az MTI-hez is eljuttattak.

Az összefoglaló szerint egyre nagyobbak az ágazatok közötti különbségek. Miközben az ICT (információ- és kommunikációtechnológia), valamint több, uniós források által támogatott terület kedvezőbb helyzetben van, a fémipar és a vegyipar sok országban magas energiaköltségekkel, szabályozási terhekkel és erős külföldi versennyel küzd.

A régió egészére egyre nagyobb nyomást gyakorol a kínai import erősödése. A visszafogott kínai belső kereslet miatt a kínai gyártók egyre erőteljesebben jelennek meg az exportpiacokon, ezen belül Európában. A legnagyobb kihívásokkal a járműipar, a vegyipar és a fémipar vállalatai szembesülnek.

A régió egyik legkedvezőbb kilátásokkal rendelkező szektora az ICT, az ágazatot a digitális átállást ösztönző programok, a technológiai szolgáltatások iránti erős kereslet és a magasan képzett munkaerő támogatja, így továbbra is fontos szerepet játszik a térség gazdasági felzárkózásában és versenyképességének erősítésében.

A kiskereskedelem jóval vegyesebb képet mutat. A különbségeket elsősorban a helyi gazdasági helyzet, a költségvetési intézkedések és a fogyasztói bizalom alakulása határozza meg, így ezen a területen erősen érvényesülnek az egyes országok eltérő gazdaságpolitikai adottságai.

A közép- és kelet-európai gazdaságok ellenálló képességét több tényező is erősítheti. Az Európai Unió helyreállítási és rezilienciaépítési eszközéből (RRF), valamint a SAFE programból finanszírozott beruházások jelentős lendületet adhatnak az építőipari, egészségügyi, védelmi ipari, digitalizációs és infrastrukturális projekteknek. Ezek a beruházások részben ellensúlyozhatják a geopolitikai bizonytalanság gazdasági következményeit, és több ágazatban is támogathatják a vállalati aktivitást.

A Coface előrejelzése szerint a régió gazdasági növekedése a 2025-ös 2,1 százalékról 2026-ban 2 százalékra mérséklődik, 2027-ben azonban már 2,3 százalékos bővülés várható.

Magyarország gazdasági növekedése az idén várhatóan a tavalyi 0,5 százalékról 1,9 százalékra gyorsul, majd 2027-ben 2,4 százalékra erősödhet, amit a stabil lakossági fogyasztás és az uniós források várható felszabadítása támogat. A kedvezőbb helyzetben lévő ágazatok közé tartozik a kiskereskedelem, ahol az értékesítési volumen már megközelíti a járványt követő csúcsszintet. A Coface szerint ehhez az erősödő vásárlóerő, az alacsony infláció és a választási évhez kapcsolódó költségvetési intézkedések is hozzájárulnak.

A vegyipar helyzete ezzel szemben továbbra is nehéz. Az ágazat árbevétele jelentősen elmarad a 2021-es csúcstól, miközben az energiafüggőség – különösen az orosz földgáztól és kőolajtól –, valamint a járműipar és az építőipar gyenge kereslete továbbra is szűkíti a vállalatok profitkilátásait – közölték.

A Coface elemzése szerint a jövőbeni siker egyre kevésbé múlik az általános gazdasági növekedésen, sokkal inkább azon, hogy az egyes iparágak milyen hatékonyan alkalmazkodnak a változó költségszerkezethez, a technológiai átalakuláshoz és a globális versenyhez. *(MTI)*

Jelentősen drágultak az üzemanyagok

Idén augusztusban az Európai Unióban átlagosan 23,8 százalékkal voltak drágábbak a személyszállításban használt üzemanyagok, mint egy évvel korábban – közölte kedden az Eurostat. Az éves drágulás üteme jelentősen gyorsult: júniusban még 13,7, júliusban pedig 16,9 százalékos áremelkedést mértek.

A legnagyobb áremelkedést Bulgáriában jegyezték, ahol 34,5 százalékkal nőttek az árak. Litvániában 28,8, Finnországban 27,6, Németországban 27,5, Franciaországban 27,4, Romániában pedig 26,7 százalékos volt a drágulás. *(Agerpres)*

Befektetői felmérés: New York és London vezeti a világ pénzügyi központjainak listáját

A piaci szereplők továbbra is New Yorkot és Londont tartják a világ két vezető pénzügyi szolgáltatási központjának a Londonban bemutatott legújabb globális befektetői felmérés szerint. New York azonban az előző felméréshez hasonlóan csak igen szűk előnnyel vezet a brit főváros előtt.

Az egyik legnagyobb londoni pénzügyi tanácsadó csoport, a Z/Yen Group 40. alkalommal kiadott félévi ranglistája (Global Financial Centres Index, GFCI) összetett, 144 kritériumot és 6147 válaszadó 39 531 értékelését súlyozó mérési módszertannal készült.

A cég 139 várost, térséget és országot vizsgált, és közülük végül 117-et vett fel a 40. GFCI-rangsorba, nullától ezer pontig terjedő értékelési skálát alkalmazva.

A ház idei második, őszi globális listáján az első két helyen álló New Yorkot és Londont Hongkong, Szingapúr és Sanghaj követi a felső ötös mezőnyben.

Az első tíz között szerepel Tokió, Szöul, Sencsen, Dubaj és Zürich, az első húszban rajtuk kívül jelen van San Francisco, Genf, Abu-Dzabi, Los Angeles, Chicago, Peking, Luxemburg, Boston, Washington és Oszaka.

London – amely a brit EU-tagság csaknem hét évvel ezelőtti megszűnése (Brexit) előtt sokáig vezette a rangsort – a új, őszi listán 757, New York 761 pontot kapott a megszerezhető ezerből.

New York 2018 szeptembere óta áll a Z/Yen félévenkénti pénzügyi szolgáltatási világranglistájának első helyén, de az előző, tavaszi rangsorban már csak egy pontra szűkült az előnye.

Azóta ez a különbség négy pontra nőtt, de London és New York pontszáma egyaránt jelentősen visszaesett fél év alatt: New York értékelési mutatója hat, Londoné kilenc ponttal csökkent.

A Z/Yen kiemeli az őszi rangsor ismertetésében, hogy New York az egyetlen észak-amerikai pénzügyi központ a felső tízes mezőnyben, amelyben ugyanakkor hat ázsiai és csendes-óceáni város szerepel.

Az elemzőház kimutatása szerint 58 pénzügyi központ helyezése javult, kilencé nem változott, 49 vizsgált város és térség ugyanakkor lejjebb csúszott a ranglistán 2026 tavasza óta.

Tizenegy város vagy ország tíz vagy ennél is több hellyel lejjebb került, 16 viszont tíz helyezéssel vagy még nagyobb mértékben javította helyezését.

A legnagyobb javulást Koppenhága és Ho Si Minh-város érte el: a két város az előző rangsorhoz képest 19, illetve 17 helyezéssel jutott feljebb.

Őket követi Oslo és Mexikóváros egyaránt 16 helyezésnyi javulással. Rijád és München 15 helyet lépett előre az őszi GFCI-rangsorban.

Varsó a tavaszi 85. helyezés után hét hellyel előrelépve most a 78. helyen áll; minősítési pontszáma 14 ponttal 678 pontra javult.

A közép- és kelet-európai EU-térségen belül Szófia befektetői megítélése a leggyengébb: a bolgár fővárost a felmérésbe bevont piaci szereplők a 115. helyre sorolták, három helyezéssel lejjebb, mint tavasszal. Szófia minősítése 37 ponttal 593 pontra gyengült.

A Z/Yen idei őszi ranglistájának utolsó, 117. helyére – a tavaszi sorrendhez hasonlóan – ismét Buenos Aires került 576 ponttal. (MTI)

Döntetlen a bajnokjelöltek rangadóján

Döntetlenre végződött a Marosvásárhelyi CSM és a Székelyudvarhelyi VSK közötti mérkőzés a teremlabdarúgó 1. liga 3. fordulójában. A házigazdák kétgólos hátrányból fordítottak, de nem tudták megőrizni a minimális előnyt.

Bálint Zsombor

Lezajlott a sokak által megtippelt bajnoki döntő első felvonása, a Simon László Sportcsarnokban a Marosvásárhelyi CSM a Székelyudvarhelyi VSK-t fogadta. Ez volt az első felvonás, mert ha a tipp bejön, akkor még legalább ötször találkozik egymással az idényben a két csapat, ebbe legfeljebb a Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC szólhat bele. A belföldi mezőny két legjobb csapatának a mérkőzése pedig igazán színvonalas futsalt hozott.

A marosvásárhelyiek voltak a türelmesebben építkezők, azonban az udvarhelyi védelmet, amíg el nem fáradtak, gyakorlatilag lehetetlen volt feltörni, míg a vendégek egyké passz után már lövéssel próbálkoztak, bejáratott sémák révén. Az első gólhoz azonban szerencsére is szükségük volt, az 5. percben egy megpattanó lövést Mihalache csak megállítani tudott, megfogni nem, Kedei pedig a gólvonal előtti kósza labdát alatta a hálóba pöckölte (0-1). A félidő végén Kacsó Endre a kapus lehozásával is megpróbálkozott, azonban a két kidolgozott lehetőség kimaradt.

A második félidő sem kezdődött jól a marosvásárhelyiek számára, Marin szabálytalankodott a 23. percben egy elvesztett labda után, Bálint Andor pedig a nyolc méterről elvégzett szabadrúgásból megtalálta az utat a lábak rengetegében a hálóba (0-2). A hazaiak türelmes építkezése végül a 25. percben ért be, amikor Crișan 14 méteres lapos kapáslövése becsapta Tompeát (1-2). Továbbra is Marosvásárhely birtokolta a labdát, és a 30. percben Marin passza üresen találta a hatoson Iszlait, akinek a lövésébe az udvarhelyi kapus csak beleérni tudott (2-2). Az udvarhelyiek azonnal kitámadtak, ám egy perccel később egy ellentámadásból gólt kaptak: a legnagyobb érdem a Covaci-é, aki két kontrából is megtartotta a labdát, a bal oldalon indította a szélvészgyors Marint, ő pedig a hosszú lapos sarokba helyezett (3-2).

Székelyudvarhely csak ekkor mutatta meg igazán, hogy nem csak védekezni tud, támadásai egyre veszélyesebbé váltak, és a 35. percben Kedei félfordulásból a hatosról a léc alá bombázott (3-3).

A hátralévő időben mindkét csapat megpróbálkozott a győztes gól megszerzésével, és néhány egészen nagy helyzet is kimaradt. A 39. percben Crișan hatalmas reflexszel mentett a gólvonalról, miközben Mihalache a földön feküdt, aztán Marin lövését ütötte Tompea Chertes elé, aki kétszer is a kapusba lőtte a labdát. Ám ezek csak a legnagyobb helyzetek voltak...

A 4. fordulóban Marosvásárhelynek a visszalépett Galaci Unitedhez kellett volna utaznia, így állni fog. Az 5. fordulóban pedig (október 4. környékén, pontos időpont még nincs) újabb rangadóra készülhet, hiszen a Sepsi SIC-et fogadja egy szintén nagyon nehéznek ígérkező találkozón.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 3. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Székelyudvarhelyi VSK 3-3 (0-1).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 400 néző. Vezette: Bogdan Hanceariuc (Jászvásár), Ovidiu Luca (Bákó). Tartalék: Ștefan Dinca (Bukarest). Ellenőr: Marius Mititel (Bukarest).

Marosvásárhely: Mihalache (Dinicuță) – Marin, Iszlai, Covaci, Chertes (Crișan, Nastai, Dudău, Barbócz).

Székelyudvarhely: Tompea – Bíró, Bálint A., Miklós, Hadnagy (Popovics, Boga, Kis, Kedei, Kerestély, Tankó).

Gólszerzők: Crișan (25.), Iszlai (30.), Marin (31.), illetve Kedei (5., 35.), Bálint A. (23.).

Sárga lap: Crișan (6.), Marin (23.), illetve Hadnagy (37.).

Ereményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 3. forduló: Bodzavásári Luceafărul – Real Oltenia Rojiște 4-2, Marosvásárhelyi CSM – Székelyudvarhelyi VSK 3-3, CSU Craiova – Vajdahunyadi Corvinul 3-6. A Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC állt.

Fotó: Nagy Tibor

Egypontos maradt az FK Csíkszereda a ploiești-i vendégjáték után is

A FC Petrolul 52 Ploiești hazai pályán 2-0-ra legyőzte az FK Csíkszeredát a labdarúgó Szuperliga 10. fordulójának zárómérkőzésén, ezzel hatodik győzelmét aratta a szezonban, és megerősítette a negyedik helyét a tabellán.

A mérkőzés első félidejében a székelyföldi csapat előtt adódott az első nagyobb lehetőség, Gabriel Lima azonban nem talált kaput. A brazil futballista a 20. percben már nem tévedett, de a játékvezető a VAR segítségével érvénytelenítette a gólt, mivel a támadás során szabálytalanság történt Sergiu Hancával szemben. A Petrolul részéről Rodrigo Martins hagyott ki nagy helyzetet, így 0-0-lás döntetlennel vonultak szünetre a csapatok.

A fordulás után gyorsan megszerezte a vezetést a hazai együttes: a 46. percben Rodrigo Martins használta ki a csíkszeredai védelem hibáját, és a kapuba lőtt (1-0). A Petrolul a 69. percben növelte előnyét, amikor Paul Papp fejjel értékesítette Alejandro Bran Flores szabadrúgásból érkező beadását (2-0). A folytatásban a ploiești-iek kontrollálták a mérkőzést, a vendégek pedig szépíteni sem tudtak.

A Petrolul ezzel 19 pontos, mindössze egy ponttal lemaradva a még dobogós CSU Craiovától, míg a Csíkszereda tíz forduló után továbbra is nyeretlen, mindössze egy ponttal az utolsó helyet foglalja el.

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 10. forduló: FC Petrolul 52 Ploiești – FK Csíkszereda 2-0 (0-0).

Ploiești, Ilie Oană Stadion, vezette: Sorin Vădana (Kolozsvár) – Alexandru-Mihai Vodă (Gyulafehérvár), Cristian Daniel Ilinca (Craiova); tartalék: Claudiu Marcu (Konstanca); VAR: Cristina Trandafir (Bukarest); VAR-asszistens: Valentin Porumbel (Oltenița); ellenőr: Augustus Constantin (Bukarest), Paul Mincu (Bukarest).

FC Petrolul 52: Zima – Ţuţu (87. Zaian), P. Papp, Malula, A. Dumitrescu – Hanca, Dele Israel (66. Leescu) – Leo Teixeira (87. Căpuşă), Bran Flores (80. M. Ioniţă), Rodrigo Martins (80. David Paraschiv) – Lucho Vega.

FK Csíkszereda: Pap E. – Ódor, Szabó A., Hegedűs, Pászka – Veres – Stahl (66. Kukovec), Horváth (66. Vukovic), Nyitra (80. Bota), Lima (46. Czekus) – Eppel (78. Csürös).

Gólszerzők: Rodrigo Martins (46.), Paul Papp (69.).

Sárga lap: Szabó A. (68.).

Ereményjelző

Szuperliga, 10. forduló: Galaci Suporter Club Oţelul – Vajdahunyadi Corvinul 1921 2-3, FC Petrolul 52 Ploiești – FK Csíkszereda 2-0.

DigiSport: Menesztették Szabó Istvánt

Az FC Petrolul 52 Ploiești elleni vereség után menesztette Szabó Istvánt az FK Csíkszereda vezetősége, közölte honlapján a román bajnokságot közvetítő DigiSport. A televízió értesülése szerint az 59 éves magyar edző helyzete már korábban is bizonytalan volt, a ploiești-i kudarc pedig megpecsételte a sorsát. Szabó tíz bajnoki mérkőzésen irányította a csíkszeredai csapatot, amely egy döntetlen mellett kilenc vereséget szenvedett el, hat gólt szerzett és huszonhármat kapott. Az FK Csíkszereda tíz forduló után továbbra is nyeretlen, és az utolsó helyen áll a Szuperligában. A klub vezetősége már megkezdte az új vezetőedző keresését, egyelőre nem tudni, hogy román vagy magyar szakember veszi-e át a csapat irányítását.

Megválik edzőjétől az FCSB is

Marius Baciu távozik az FCSB kispadjáról, miután a bukaresti csapat 5-0-s vereséget szenvedett a CSU Craiova otthonában. A menesztést Gigi Becali klubtulajdonos jelentette be a mérkőzés után. „Öt-nullánál szerintem magától lemond. Amúgy is távoznia kell, nincs, amit tennie” – mondta Becali.

Baciu 15 mérkőzésen irányította az FCSB-t, ezeken átlagosan 1,4 pontot szerzett csapatával. Az 51 éves szakember játékosként 1996 és 2002 között a Steauában futballozott, amellyel két Románia-kupát nyert, és a Bajnokok Ligájában, valamint az UEFA-kupában is szerepelt.

Helyére minden valószínűség szerint Laurențiu Reghecampf érkezik, aki román sajtóértesülések szerint megállapodott jelenlegi klubjával, az Esperance Tunisszal távozása feltételeiről. A tunisziak állítólag már új edzőt keresnek, Reghecampf pedig vállalta, hogy kiegyenlíti tartozását a CSU Craiovával szemben, ez ugyanis feltétele annak, hogy újra a román Szuperligában edzősködhessen.

A tabella

1. Dinamo 1948	10	7	2	1	23- 7	23
2. Rapid 1923	10	6	3	1	14- 6	21
3. CSU Craiova	10	6	2	2	24- 9	20
4. Petrolul 52	10	6	1	3	13-12	19
5. Kolozsvári FCU	9	5	0	4	14-13	15
6. FCV Farul	10	3	5	2	14-14	14
7. Corvinul 1921	10	3	4	3	11- 9	13
8. CFR 1907	9	4	1	4	15-14	13
9. Sepsi OSK	10	3	4	3	7 -10	13
10. UTA	10	3	3	4	14-15	12
11. FCSB	10	3	3	4	13-17	12
12. FC Botosán	10	2	5	3	14-12	11
13. CFC Argeş	10	3	2	5	6 -10	11
14. SC Oţelul	10	2	4	4	11-15	10
15. FC Voluntari	10	2	2	6	9 -22	8
16. FK Csíkszereda	10	0	1	9	6 -23	1

Két játékos, két cél: Nemzetek Ligája-rajt előtt a magyar válogatott

Csongvai Áron a klubjában mutatott jó formáját szeretné átmenteni a magyar labdarúgó-válogatottba, míg az újonc Doktorics Áron abban bízik, hogy az első négy Nemzetek Ligája-mérkőzés valamelyikén pályára is léphet. A két játékos a Telkiben tartott sajtótájékoztatón beszélt a nemzeti együttes előtt álló kihívásokról és saját céljairól.

Csongvai Áron szeretné a magyar válogatottban is megmutatni a formát, amelyet új klubjában, a francia másodosztályban szereplő Saint-Étienne-ben mutatott. A 25 éves, védőként és középpályásként is bevethető játékos a nyáron igazolt a svéd AIK Solnától, és gyorsan fontos szerepet harcolt ki magának, csapata pedig vezeti a francia másodosztály tabelláját.

A kétszeres válogatott Csongvai szerint a klubváltással az volt a célja, hogy kimozduljon a komfortzónájából, és új impulzusokat kapjon. Úgy látja, a Nemzetek Ligája B divíziójának csoportja erős, ráadásul több meghatározó játékos sérülés miatt hiányzik, de szerinte a keretben maradók már bizonyították képességeiket.

Az öt újonc egyike, a Vasas 24 éves védője, Doktorics Áron első alkalommal kapott meghívót Marco Rossi szövetségi kapitány keretébe. Doktorics elmondta, hogy nem szeretne pusztán a kerettagsággal megelégedni, és reméli, hogy a következő két héten pályára is léphet a válogatottban.

A magyar együttes szeptember 25-én Ukrajnát, október 2-án Grúziát fogadja a Puskás Arénában, szeptember 28-án Belfastban Észak-Írországgal, október 5-én pedig Nagyszombatban ismét Ukrajnával találkozik.

Ionuț Radu: Túl kell lépnünk a vb-kvalifikációs kudarcon!

Ionuț Radu szerint a román labdarúgó-válogatottnak vissza kell nyernie az önbizalmát a Nemzetek Ligája új idényének rajtja előtt. A Celta Vigo kapusa úgy fogalmazott: a világbajnoki kvalifikáció elmaradásán túl kell lépniük, és a pénteki, Svédország elleni mérkőzést új kezdetként kell kezelniük. Radu szerint Gheorghe Hagi szövetségi kapitány jelenléte külön motivációt jelent a játékosok számára, akik megtiszteltetésnek érzik, hogy egy román futballlegendával dolgozhatnak. A kapus hangsúlyozta, hogy az eredményekért az egész csapat felelős, és szeretnének örömet szerezni a szurkolóknak. Románia pénteken 21.45-től a stockholmi Strawberry Arenában kezdi szereplését a Nemzetek Ligája B4-es csoportjában Svédország ellen.

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTETTE: **SZER PÁLOSY PIROSKA**

Biztonság és megelőzés Maros megyében

A bűnmegelőzés hete

A héten a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség csatlakozott az országos bűnmegelőzési hét elnevezésű rendezvénysorozathoz, amelynek célja a lakosság tájékoztatása és tudatosságának növelése, valamint a közösség bevonása a társadalomellenes cselekmények megelőzésébe, és az áldozattá válás kockázatának csökkentésébe. A bűnmegelőzési kampányról a Mentsük Meg a Gyermekeket Szervezet és a Maros megyei rendőrség képviselői számoltak be. A hét folyamán a fő programban szereplő témaköröket a megye településein, városaiban és községeiben bűnmegelőzési akciók egészítik ki.

Fotó: megyei rendőrség

A Bűnügyi Elemzési és Megelőzési Osztály rendőrei sajtóanyagokon, médiamegjelenéseken és a közösségnek szóló rádiós közlemények révén naponta felhívják a lakosság figyelmét az adott nap témájára.

Szeptember 21-ét a gyermekek biztonságának szentelték, 22-ét az online biztonságnak, 23-át a családon belüli erőszak megelőzésének, 24-ét az idősek áldozattá válása megelőzésének, 25-ét a kábítószer-kereskedelem megelőzésének.

A rendőrök Marosvásárhelyen tájékoztató tevékenységeket is folytatnak, amelyek során az online biztonsággal kapcsolatos segédanyagokat is kiosztanak.

Családon belüli erőszak

Szeptember 23-án, szerdán a rendőrök a családon belüli erőszakra hívják fel a figyelmet, hangsúlyt fektetve mind az áldozatok támogatására és tájékoztatására, mind pedig a bántalmazó magatartásformák korai felismerésére.

A délelőtt folyamán Kávé a túlélőkkel elnevezésű programot szerveznek a családon belüli erőszak áldozatai számára fenntartott menedékhelyen, amelyen a marosvásárhelyi Elektromaros Líceum diákjai is részt vesznek. Ennek keretében elindítják a Red Flags! Az első jelek – az első figyelmeztetések! elnevezésű projektet, amelynek célja, hogy a rendőrök és a partnerintézmények képviselői segítsék a fiatalokat abban, hogy időben felismerjék a figyelmeztető jeleket, a kontrolláló magatartásformákat, valamint a párkapcsolatokban előforduló bántalmazás különböző formáit. Ezzel párhuzamosan a bűnmegelőzéssel foglalkozó rendőrök folytatják a találkozókat a Transilvania Kollégium diákjaival, a megyeszékhelyen pedig olyan tájékoztató szórólapokat osztanak, amelyek tartalmazzák azokat a szolgáltatásokat, amelyek a családon belüli erőszak áldozatainak nyújthatnak segítséget.

Az idősek áldozattá válásának megelőzése

Szeptember 24-én, csütörtökön az idősek és az őket fenyegető leggyakoribb áldozattá válási formák megelőzésének jegyében zajlik, beleértve a digitális környezetben jelentkező veszélyeket is. 10 órától a Bűnügyi Elemzési és Megelőzési Osztály rendőrei a Maros Megyei Könyvtárban a HI DIGITAL projekt keretében szerveznek programot az idősek tájékoztatására, valamint olyan készségek elsajátításának elősegítésére, amelyek révén biztonságosabban használhatják a technológiát, illetve felismerhetik a csalási kísérleteket és más kockázatos helyzeteket. 13 órától a bűnmegelőzéssel foglalkozó rendőrök a Maros Megyei Nyugdíjasok Egyesületével együttműködve Radnóton is találkozót szerveznek az idősek számára. Ennek keretében elindítják a Biztonságban az idősek elnevezésű, az idősebb korosztályt célzó új megelőzési programot.

Kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem

Szeptember 25-én, pénteken a bűnmegelőzési hét utolsó napján a kábítószer-kereskedelem megelőzésére, a bűnözéshez kapcsolódó tevékenységekben való részvétel kockázataira és következményeire hívják fel a fiatalok figyelmét. 10–11.30 óra között a Bűnügyi Elemzési és Megelőzési Osztály rendőrei a Marosvásárhelyi Büntetés-végrehajtási Intézettel együttműködésben elindítják a Nyisd ki az elméd! Ne zárd be magad! elnevezésű projekt 2026/2027-es kiadását. Emellett 12 órától a szovátai Hochland gyárban tájékoztató programot tartanak a kiberbűnözés és a családon belüli erőszak megelőzésével kapcsolatos témákban. A bűnmegelőzési hét keretében előkészített tevékenységekkel a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség rendőrei arra törekednek, hogy a megelőzéssel kapcsolatos információkkal konkrét ajánlásokat és eszközöket kínáljanak az áldozattá válás kockázatának csökkentésére. *(pálosy)*

Közúti ellenőrzések a 15-ös országúton

A DN15-ös országúton zajló forgalom és közúti kockázatok folyamatos ellenőrzésének keretében, valamint a szeptember 13-án Gernyeszegen történt súlyos közúti balesetet követően – amelyben két személy életét vesztette, további négy pedig megsérült –, a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közlekedési rendőrei múlt vasárnap megelőző és ellenőrző akciót tartottak az érintett útszakaszon.

Az akció során a rendőrök mintegy 200 gépjárművet ellenőriztek, és 170 személyt igazoltattak. Emellett 30 alkohol- és tiltottanyag-fogyasztás kimutatására szolgáló tesztet is elvégeztek a rendelkezésükre álló eszközökkel.

A feltárt szabálytalanságok nyomán összesen 164 szabálysértési bírságot szabtak ki, amelyek közül 122 a megengedett sebességhatár be nem tartása, 5 pedig az előzésre, illetve a menetiránnyal ellentétes sávban való közlekedésre vonatkozó szabályok megszegése miatt történt. A rendőrök emellett 12 vezetői engedélyt vontak be, amelyek közül 7-et a megengedett sebesség túllépése, 5-öt pedig az előzéssel, illetve a menetiránnyal ellentétes sávban való közlekedéssel kapcsolatos szabályszegések miatt. Továbbá 5 forgalmi engedélyt is bevontak: 2 esetben a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás hiánya, 3 esetben pedig az érvényes időszakos műszaki vizsga hiánya miatt. Az akció során 20 külföldön nyilvántartott gépjárművet is ellenőriztek.

A közlekedési rendőrök akciói folytatódnak, elsősorban azokban az időszakokban és azokon az útszakaszokon, amelyeket magas közúti kockázat jellemez. A cél a közúti balesetek megelőzése, valamint a közlekedés résztvevőinek biztonságát veszélyeztető magatartások visszaszorítása. *(szer)*

Két személynek 75.000 lejbe került

Közterületre helyezett hulladék

A hulladék közterületen való elhagyása súlyos pénzbírsággal jár. Szeptember 14–20. között a marosvásárhelyi Helyi Rendőrség összesen 359 jegyzőkönyvet állított ki, a kiszabott bírságok összege pedig meghaladta a 156.000 lejt. Emellett 76 figyelmeztetést is kiadtak.

Két személyt tetten értek, amint bútorok maradványait helyezték el illegálisan a Méhecske és a Szabadság utca kereszteződésénél. Az egyik személyt 30.000 lejre, egy másikat 45.000 lejre bírságoltak.

Szeptember 21-én 45.000 lejre bírságoltak egy személyt, aki hulladékot helyezett el a Maros-parton, az Eurobet környékén. A tettest azonosították, K. Z. a Mezőcsávás községhez tartozó Mezőfelében lakik és háztartási hulladékkal teli zsákokat, dobozokat, kartonokat helyezett el, megsértve a 2021. évi 92-es számú sürgősségi kormányrendeletet. Az ügy kivizsgálására a Maros Vízügyi Igazgatóság munkatársainak a közreműködésével került sor. A közlekedés terén továbbá 98 bírságot róttak ki, összesen közel 44.000 lej értékben, valamint 16 járművet elszállítottak szabálytalan parkolás miatt.

Az észlelt szabálytalanságokat a 0265/250-760-as, WhatsAppon a 0723-307-126-os telefonszámon lehet bejelenteni, sürgős esetekben az 112-es egységes sürgősségi számon – tájékoztatott a marosvásárhelyi Helyi Rendőrség sajtóosztálya. *(sz.p.)*

A bekecsi csata 110. évfordulója – Megemlékezés és lovas napok

Szeptember 26-án, szombaton bekecsi rendhagyó megemlékezést és lovas napokat tartanak, amelyre mindenkit szeretettel várnak.

Az esemény alkalmával az Erdélyi Emlékműgondozó és Történelmi Értékmentő csoport, a Maros Megyei EMKE és a Nyárádmagyarósi Polgármesteri Hivatal a bekecsi csata 110. évfordulója tiszteletére átadja és megkoszorúzza a teljesen felújított Faluerdei haditemetőt és Körtvélyes-mezei hadisírkertet, ahol a 9-es kassai és 10-es miskolci honvédek nyugszanak, két bosnyák bajtársukkal együtt – tájékoztatott Benkő József történész, a Maros Megyei EMKE alelnöke és Kacsó Lajos, Nyárádmagyarós polgármestere.

Programtervezet:

10 órától – Megemlékezés a bekecsalji (Faluerdeje) hősi temetőben. A felvidéki Palóc himnusz eléneklése Suba Gyöngyi vezetésével, áldás és koszorúzás.

11 órától – Köszöntő beszédek a Bekecs-tetőn. Zászlófelvonás, iskolások ünnepi programja, lármafagyújtás.

13 órától – Köszöntő beszédek a Körtvélyes-mezőn. Huszár és katonai hagyományőrzők felvonulása, ökumenikus istentisztelet. Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa részéről Fodor Tamás vezető konzul köszöntője. Lévai Miklós ny. alezredes, a Fejér Megyei Honvéd Hagyományőrző Egyesület elnökének köszöntője. Nagy Péter őrnagy, a szolnoki Szent László Hadosztály Honvéd Hagyományőrző Egyesület elnökének köszöntője. Benkő József történész előadása a bekecsi csataról. Koszorúzás.

14 órától – Ebéd, kulturális műsor, néptánctalálkozó.

15 órától – A nagy háború kitörésének 100. évfordulója emlékére megalakult Centenáriumi Gyalogdandár állományát képviselő katonai hagyományőrzők bemutatója.

15.30 – Benkő József történész első világháborús hadtörténeti kiállítása a Bekecs-tetőn előkerült és használt katonai emléktárgyakból.

16 órától – A Varázspatkó Lovarda bemutatója.

16.30 – A világháborúkban elesett huszárlovak emlékére állított kopjafa leleplezése és megkoszorúzása a huszártáborban. *(közlemény)*

A NÉPÚJSÁG HETI AUTÓSMAGAZIN-MELLÉKLETE

4keréken

SZERKESZTI: **NAGY-BODÓ SZILÁRD**

Skoda Peaq, illusztráció Forrás: Skoda

Rekordot döntött a hétüléses villany-Skoda

Az elektromos autók esetében megszokhattuk már, hogy az egyes mérési ciklusok jóval magasabb hatótávértéket adnak meg, mint amire az autó valójában képes, de ez a jelenség bizonyos értelemben tetten érhető a belső égésű motorral szerelt autóknál is. Utóbbiak esetében a gyártók olyan alacsony fogyasztási adatokat adnak meg, amelyek a gyakorlatban lényegében nem valósíthatóak meg. Most viszont a Skoda bebizonyította, hogy képes a WLTP-ciklus szerint mért hatótávnál is messzebbre eljutni.

A történet onnan indul, hogy a Skoda idén nyáron bemutatta a valaha volt legnagyobb és legtágasabb autóját, egy elektromos SUV-t, ami a Peaq nevet viseli, és öt-, illetve hétüléses változatban is elérhető. Egy nagy SUV-ról beszélünk tehát, ebből pedig – jogosan – arra lehetne következtetni, hogy ez nem lesz egy hatótávbajnok, azonban ez nem így van. Két vállalkozó szellemű Skoda-alkalmazott a gyártó Mladá Boleslav-i üzeméből indult útnak a Peaq hétüléses változatával, a cél Hollandia volt. A bruttó 91 – nettó 86 kWh-s akkumulátorcsomaggal szerelt, 286 lóerős szabadidőautónak papíron 647 kilométer a WLTP-ciklus szerinti hatótávja – ezt az értéket a próbaúton csaknem 45 százalékkal, azaz 289 kilométerrel múlták felül. Mindez azt jelenti, hogy a két alkalmazottnak sikerült 936 kilométert megtenni a Skoda Peaqkel, ami rekordnak számít a hétüléses elektromos SUV-k mezőnyében.

Ha még aprólékosabban megnézzük a számokat a megtett kilométer és az akkumulátorkapacitás függvényében, akkor az azt jelenti, hogy a Peaq átlagfogyasztása 9,2 kWh-ra jött ki 100 kilométerenként, ez egy olyan adat, amit a városi kis elektromos autók is megirigyelhetnek. Természetesen van azért egy kis csavar a történetben: azt ugyanis nem tudni, hogy a megtett távolság alatt milyen arányban voltak gyorsforgalmi és városi utak, illetve, hogy mennyire vezettek extrém takarékosan az alkalmazottak. Abban biztosak lehetünk, hogy nem nyomták nehéz lábbal a gázpedált, de kérdés, hogy milyen formában spóroltak az akkumulátor töltöttségével. A Skoda közleménye mindössze arra tér ki, hogy az útvonalat a mesterséges intelligencia segítségével tervezték meg, és a legfontosabb szempont – nem meglepő módon – az volt, hogy hatótávolság szempontjából a legoptimálisabb legyen.

Ugyanakkor azt ne gondolja senki, hogy 30 km/h-val mentek az alkalmazottak, és tényleg nagyon lassan tették meg a közel 1000 kilométeres távot. Az is biztos, hogy nem autópálya-tempóval közlekedtek, de az is, hogy gyorsabban mentek, mintha egy városi dugóban haladtak volna. Ezt onnan tudjuk, hogy augusztus 25-én délben indultak el, másnap kora reggelre értek Hollandiába, a zandvoorti tengerpartra pedig a délutáni órákban. Menet közben pedig megálltak sofőrt cserélni, pihenni és enni is.

Az sem véletlen, hogy Mladá Boleslavból indult a túra, hiszen ott gyártják a Peaqet. A számos újdonsággal felvértezett SUV amúgy eddig igazi sikersztorinak számít, mivel már több mint 10.000 megrendelés érkezett rá.

A németek is komolyabban szembefordulhatnak a kínaiakkal

Az Autonews számolt be arról, hogy kezd megváltozni Németország hozzáállása a kínai autókkal szemben. Ebben a kérdésben eddig meglehetősen óvatos volt Berlin, viszont most már a szociáldemokrata párt (SPD) is azt szeretné elérni, hogy az Európai Unió vessen ki vámot a Kínából érkező plug-in, azaz konnektoros hibridekre is. A párt gazdaságpolitikai tervezete arra is kitér, hogy a kínai gyártók tisztességtelen piaci gyakorlattal és rendkívül alacsony árakkal nehezítik az európai gyártók – amúgy sem egyszerű – helyzetét, ebből kifolyólag pedig amellett érvelnek, hogy a kínai elektromos autókra már alkalmazott intézkedéseket ki kellene terjeszteni a konnektorról tölthető hibridekre is.

Az Európai Unió jelenleg akár 45%-os kiegyenlítő vámot is alkalmaz bizonyos Kínából importált elektromos autókra, a plug-in hibridek viszont teljes egészében kimaradtak ebből a rendszerből. Az SPD szerint ez egy kiskaput jelent a távol-keleti gyártók számára, amelyen keresztül a kínai gyártók továbbra is komoly árelőnnyel jelenhetnek meg az európai piacon. A német szociáldemokraták ezért azt szeretnék, hogy Brüsszel a PHEV-eket is hasonló elbírálás alá vegye. A német kormányban ráadásul már korábban is felmerült ugyanez: a kormány egyik minisztere szerint a kínai támogatások miatt a plug-in hibrideknél is torzulhat a verseny.

Mindez pedig komoly fordulatot jelez, hiszen 2024-ben Németország még azt sem szerette volna, hogy az EU kivessen vámokat a kínai elektromos autókra. Az akkori érvelésnek is komoly gazdasági okai voltak, hiszen a németek is nagyon jól látták, hogy az európai – tehát elsősorban a német – autóipar függ a kínai piactól, ezért nem akartak olyan intézkedéseket bevezetni, amelyek egy vámháborút eredményeztek volna az EU és Kína között. Mostanra viszont a német ipar is egyre nagyobb veszélyt lát a kínai konkurenciában, és folyamatosan arról szólnak a hírek, hogy a Volkswagen is komoly bajban van, a modellpalettáját 2035-ig a felére fogja csökkenteni; a Seat lehet, hogy 2029-ben lehúzza a rolót, és a konszern újabb 50.000 embert bocsát el a következő években. Ezekre a folyamatosan érkező negatív hírekre pedig a kormányzatnak, a döntéshozóknak is reagálniuk kell.

A szigorítás mögött ráadásul nem csak az autók vámolása áll. Lars Klingbeil német pénzügyminiszter, az SPD társelnöke szerint Berlin a következő hetekben keményebb intézkedéseket készít elő a tisztességtelennek tartott kínai kereskedelmi gyakorlatok ellen, ami egyebek mellett arra is utal, hogy a kínai gyártók az állami támogatásoknak köszönhetően veszteségesen is árulnak bizonyos modelleket annak érdekében, hogy minél nagyobb piaci részt szerezzenek meg.

Német autógyártás, illusztráció Forrás: Michael Gottschalk / Photothek / Getty Images

Felmerült továbbá a kínai vállalatok számára előírt európai vegyes vállalati kötelezettség, további vámok bevezetése – köztük a plug-in hibridekre –, valamint az Európában vagy Németországban gyártott termékek előnyben részesítése is. Ha mindebből uniós szintű szabályozás lesz, az annak jele, hogy Európa végre komolyabban próbálja megvédeni a saját autóiparát.

Feláras lesz a műszerfal a Hyundaiokban

Hyundai Pleos Connect-beltér, Illusztráció (Forrás: Hyundai)

Az elmúlt időszakban egyre egyszerűbbek lettek az autók belterei, ennek egyik oka a költségmegtakarítás, hiszen a gyártók is tudják, hogy egyszerűbb és olcsóbb mindent egy kijelzőre integrálni, mint külön kezelőszerveket fejleszteni, gyártani és beépíteni. Azonban egyre több vásárló kéri vissza a fizikai gombokat, ezek visszaépítése pedig egyre nagyobb valószínűséggel be is fog következni. Lesz viszont egy másik változás, amely drasztikusan megváltoztathatja az autók belterét.

Az utóbbi időben a Hyundai is elkezdte leegyszerűsíteni az autói utasterét, aminek egy következő állomása az lehet, hogy eltűnhet az autóikból az autóiparban lényegében a kezdetektől fogva létező eszköz: a műszercsoport. A teljes kép érdekében azt is el kell mondani, hogy számos kínai gyártó nem épít be külön műszercsoportot az autójába, illetve a Tesla a Model 3 és Model Y esetében a sebességmérőt – merthogy fordulatszámmérőre egy elektromos autóban nincs szükség – a központi kijelzőre biggyesztette. A Model 3 megjelenésekor több cikk is született, hogy hiányzik az autóból az óracsoport, egyes „tuning" vállalatok pedig utólagosan építettek be óracsoportot azoknak, akik ezt igényelték, és hajlandók voltak fizetni érte. Mostanra viszont egyre inkább megszokott ez a jelenség mind a kínai márkáknak, mind a Teslának köszönhetően.

De akkor nézzük is meg, hogy mire készül a Hyundai. A dél-koreai márka egy teljesen új építési elv szerint rendezi majd be az utasterét, amit Pleos Connectnek keresztelt el. Ez egy modern, egyszerű designt takar, amiben érezhetően háttérbe szorulnak a gombok a hatalmas kijelző mellett. Az első autóban, amiben ezt a designt alkalmazták, a kifejezetten dél-koreai piacra szánt Grandeur volt, nemrég azonban megkapta az Ioniq 3, illetve a most leleplezett Tucson is. A három autó utasterében egyértelmű hasonlóság, hogy a műszercsoport mindössze egy vékony kijelző a kormány mögött, a műszerfal tetején. Mint nemrég kiderült, ez nem alapáras. Vannak olyan piacok – például Dél-Korea vagy Nagy-Britannia – ahol a 9,9 colos kijelző nem része az alapfelszereltségnek. Ha nem rendeljük meg külön, vagy nem választunk egy magasabb szintet, akkor a műszerfal a kormány mögött üres, és a vezetéssel kapcsolatos infókat, mint például a sebesség, a táblafelismerés vagy a hatótáv, a központi kijelző bal felső sarkában jeleníti meg – akárcsak a Tesla. Sőt, a head-up display sem alapáras extra, így az sem váltja ki a műszeregységet, tehát a fapados Hyundaiokban az sincs. Angliában például az alapot jelentő Ioniq 3 Advancedban nincs kijelző 22.245 fontért, azonban eggyel feljebb, a 25.595 fontos felszereltségi csomagban már benne van.

Magyar ügyek a FUEN helsinki kongresszusán

Az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) 70. kongresszusának küldöttgyűlése egyöntetű döntéssel sürgősségi határozatot fogadott el szombaton, szeptember 19-én Helsinkiben a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) előterjesztése alapján. A dokumentum nyomatékosítja, hogy a kárpátaljai magyar közösség korábban biztosított, szerzett jogainak teljes körű helyreállítása elengedhetetlen feltétele a közösség megmaradásának és identitása megőrzésének.

A határozat részletesen kitér az oktatás kérdésére, követelve a magyar nyelvű oktatás teljes körű biztosítását az óvodától a felsőoktatásig, valamint a magyar oktatási nyelv megőrzését minden tantárgy esetében. Emellett sürgeti a magyar nyelv szabad használatának szavatolását a nyilvános térben, a közigazgatásban, a kultúrában és a helyi tájékoztatásban, továbbá az arányos és hatékony érdekképviselet biztosítását a helyi és regionális döntéshozatalban.

A FUEN üdvözli az Ukrajna és Magyarország között megindult kétoldalú tárgyalásokat, ugyanakkor felszólítja az ukrán kormányt, hogy az elvi megállapodásokat minél hamarabb ültesse át a gyakorlatba, és fogadja el a szükséges törvénymódosításokat.

A dokumentum rámutat arra is, hogy az ukrán–magyar kisebbségi párbeszéd eredményeinek jogszabályi megvalósítása Ukrajna valamennyi nemzeti kisebbsége számára kedvezőbb feltételeket teremthet. A FUEN felkéri az európai intézményeket, hogy kísérjék figyelemmel ezen jogszabályi korrekciók gyakorlati megvalósulását.

Az MKM ülése és a kisebbségi közösségek kihívásai

A FUEN 70. kongresszusa keretében szeptember 18-án, pénteken Helsinkiben tartotta munkaülését a Magyar Közösségek Munkacsoportja (MKM). A munkacsoport ülésén a képviselők részletesen áttekintették a külhoni magyar közösségek aktuális helyzetét. Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, az MKM vezetője a tanácskozást követő beszámolójában hangsúlyozta: „Kárpátalján továbbra is a legrosszabb a helyzet a magyar közösségek közül”. Kiemelte, hogy a kisebbségi jogok terén Ukrajna részéről szükséges előrelépés feltétele az európai uniós csatlakozási folyamat előhaladásának is. Rámutatott, hogy bár a magyar–ukrán megállapodás megszületett, az ukrán fél egyelőre nem teljesítette a vállalásait.

A munkacsoport találkozóján a kárpátaljai helyzet mellett számos más, a magyar közösségeket érintő kihívást is megvitattak a résztvevők. Szó esett az október 24-i szlovákiai önkormányzati választásokról, a vajdasági előre hozott, október 25-én esedékes parlamenti, illetve a novemberi nemzeti tanácsi választásokról, valamint a romániai belpolitikai bizonytalanság és kiszámíthatatlanság okozta nehézségekről. A küldöttek egyetértettek abban, hogy a magyar nyelvű oktatás kérdése minden közösségben kulcsfontosságú, amelynek fenntartásához elengedhetetlen az anyaországi támogatások folytatása. Emellett komoly veszélyforrásként azonosították a Romániában és Szlovákiában is felmerülő, az anyanyelvi oktatást szűkítő kezdeményezéseket és közigazgatási átalakításokat.

A munkacsoport ülésén a Kárpát-medencei magyarság mind a hét FUEN-tagszervezete összegyűlt, az RMDSZ részéről Vincze Loránt mellett Horváth Anna ügyvezető alelnök, a felvidéki Magyar Szövetség részéről Gubík László elnök vezette delegáció, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) részéről Kovács Elvira elnökségi tag, a Szerbiai Képviselőház alelnöke, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) részéről Brenzovics László elnök vezette delegáció, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) részéről Andócsi János alelnök, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) részéről az Orbán Dusán elnök által vezetett delegáció, a Magyar Polgári Erő (MPE) részéről a Kulcsár-Terza József elnök által vezetett delegáció vett részt. *(közlemény)*

Felmérés: az izraeliek és a palesztinok többsége szerint lehetetlen a békés együttélés

Az izraeliek 56 százaléka és a palesztinok 68 százaléka lehetetlennek tartja a békés együttélést, és csak az izraeliek 17, a Ciszjordániában és Kelet-Jeruzsálemben élő palesztinok 21 százaléka látja lehetségesnek a békés, kétállami megoldást – derül ki a Pew Research Center közvélemény-kutatásából.

Ez az intézet több mint egy évtizede végez közvélemény-kutatásokat ebben a kérdésben, és először 2026-ban mondta az izraeli válaszadók több mint fele, hogy a békés együttélés nem lehetséges.

A zsidó izraeliek 16 százaléka szerint lehetséges a kétállami megoldás, míg 64 százalékuk szerint nem. Az arab izraeliek 46 százaléka vagy azt mondta, hogy nem tudja, vagy nem kívánt válaszolni. A válaszadók 23 százaléka szerint lehetséges a békés együttélés, 26 százalékuk szerint pedig nem.

A kutatásban a válaszadókat arra is megkérték, hogy indokolják álláspontjukat. Az együttélést lehetségesnek tartók mindkét oldalon a béke iránti vágyat és azt a meggyőződést említették, hogy egy végső megállapodás elkerülhetetlen, valamint a kompromisszum és a nagyobb bizalom szükségességét.

„Egyik fél sem megy el innen sehova. Meg kell tanulni együtt élni” – mondta egy 57 éves zsidó izraeli férfi. Egy 29 éves zsidó izraeli férfi szerint „a gyermekeink és az ő gyermekeik érdekében meg kell találnunk a békéhez vezető utat”. Egy 43 éves palesztin férfi pedig azt mondta: „Nincs más választásunk, mint együtt élni és más megoldást találni.”

Az együttélést elutasítók leggyakrabban a területi kérdést említették. Egyesek szerint a terület felosztása már nem reális, mások pedig úgy vélték, hogy a terület feletti szuverenitásnak kizárólag a saját oldalukat kellene megilletnie.

A palesztin államot ellenző izraeliek gyakran biztonsági okokra hivatkoztak. Egy 43 éves zsidó izraeli férfi azt mondta, hogy „nem hajlandó megkockáztatni, hogy a palesztinok államot kapjanak, megerősödjenek és felfegyverkezzenek egy, az otthonához közeli határon”. Egy másik, 57 éves zsidó izraeli férfi szerint „nem mellettünk akarnak élni, hanem a helyünkön”.

Sok palesztin ezzel szemben Ciszjordánia és Kelet-Jeruzsálem izraeli ellenőrzését, a telepeket és az ellenőrzőpontokat nevezte meg fő akadálynak. „Ez egy megszállt ország, nincs biztonság, nehéz a városok közötti közlekedés, és vannak ellenőrzőpontok” – mondta egy 19 éves palesztin nő.

A múltbeli és a közelmúltbeli erőszak szintén fontos szerepet kapott a válaszokban. „Az október 7-én történtek óta teljesen elvesztettem a hitemet a palesztin népben és a két nép kétállami megoldásában” – mondta egy 36 éves zsidó izraeli férfi.

A palesztin válaszadók közül többen az azt követő háborúban bekövetkezett halálesetekre és pusztításra hivatkoztak. „Elvették a földünket és megölték az embereket, és ez elég. Megölték a testvéremet” – mondta egy 31 éves palesztin nő.

A válaszok emellett a másik féllel szembeni mély bizalomhiányt is tükrözték. Többen összeegyeztethetetlennek tartották a két nép vallási vagy nemzeti szemléletét, és a másik felet azzal vádolták, hogy elutasítja a békét, megtagadja nemzeti jogaikat vagy erőszakosak a szándékai.

A Pew 1001 embert kérdezett meg Izraelben, valamint 1038 palesztint Ciszjordániában és Kelet-Jeruzsálemben. Az izraeli adatfelvétel április 5. és május 6., a palesztin pedig március 30. és április 28. között zajlott héber, illetve arab nyelven. A kérdezés az iráni háború idején kezdődött. A Gázai övezetben a Pew nem tudta elvégezni a terepmunkát.

A Pew Research Center 2013 óta végez hasonló felméréseket. Akkor az izraeli zsidók 46, az izraeli arabok 74 százaléka látta lehetségesnek a kétállami megoldást, míg 42, illetve 13 százalékuk szerint ez nem volt lehetséges. *(MTI)*

Lezárulnak az EU és a Fülöp-szigetek közötti szabadkereskedelmi megállapodás tárgyalásai

Az Európai Unió és a Fülöp-szigetek egyezségre jutott a felek között tervezett szabadkereskedelmi megállapodásról (FTA) folytatott tárgyalások lezárásáról, a megállapodás célja a gazdasági kapcsolatok elmélyítése az EU és a gyorsan növekvő délkelet-ázsiai stratégiai partnerország között – erről Maros Sefcovic kereskedelmi és gazdasági biztonságért felelős uniós biztos tájékoztatott kedden.

Sefcovic közleményében elmondta: a megállapodás lényegi részéről folytatott tárgyalások lezárása megnyitja az utat a szabadkereskedelmi megállapodásnak a következő hónapok során tervezett véglegesítéséhez.

A megállapodás élénkíti a kereskedelmet és a beruházásokat azáltal, hogy javítja a feltételeket az exportőrök, a szolgáltatók és a befektetők számára mindkét fél részéről, egyúttal erősíti az EU stratégiai együttműködését a hasonló gondolkodású partnerrel az indiai- és csendes-óceáni térségben – közölte.

„Egy olyan időszakban, amikor mind az EU, mind a Fülöp-szigetek gazdasági kapcsolatainak diverzifikálásán dolgozik, a megállapodás elősegíti a bizalmon alapuló partnerség, a stabil és kiszámítható kereskedelmi szabályok, valamint az ellenállóképes ellátási láncok kialakítását” – fogalmazott.

Az uniós biztos közölte: az EU és a Fülöp-szigetek közötti kétoldalú kereskedelemben jelentős növekedési potenciál rejlik a jelenlegi szintekhez képest. A felek közötti árukereskedelem értéke 17,6 milliárd eurót tett ki 2025-ben, a szolgáltatáskereskedelemé pedig 10,3 milliárd eurót 2024-ben.

Kiemelte: a vámok eltörlése mindkét fél részéről és a piacra jutási feltételek javítása révén a 113 millió lakosú Fülöp-szigetek jelentős piacot képvisel az uniós exportőrök számára. A szabadkereskedelmi megállapodás a vámtarifatételek több mint 94 százalékára terjed ki, lefedve a kétoldalú kereskedelem több mint 97 százalékát.

Az EU Fülöp-szigetekre irányuló ipari exportjában a gépek és berendezések, a közlekedési eszközök, valamint a gyógyszerek és orvosi eszközök dominálnak.

A Fülöp-szigetekre irányuló legfontosabb uniós agrár-élelmiszeripari exporttermékek közé pedig a hústermékek, például sertés- és baromfihús, valamint a tejtermékek és a szeszes italok tartoznak – tájékoztatott.

A megállapodás egyértelmű szabályokat vezet be a közbeszerzések terén, amelyek minden eddiginél szélesebb körben nyitják meg a Fülöp-szigetek közbeszerzési piacát a külföldi ajánlattevők előtt, miközben központi fontosságú marad az adatvédelem és a fogyasztóvédelem szavatolása mellett a szellemi tulajdonjogok védelme, beleértve az uniós földrajzi árujelzők kereskedelmi szempontból jelentős listáját is.

Átlátható szabályok lépnek érvénybe az egészségügy és növényegészségügy területén is, valamint a kereskedelem technikai akadályainak felszámolása tekintetében, amelyek – mint az uniós biztos tájékoztatott – elősegítik a kereskedelmet, és csökkentik a vállalatok költségeit.

Szigorú rendelkezések lesznek érvényesek az energiára és a nyersanyagokra vonatkozóan is, amelyek célja az egyenlő versenyfeltételek megteremtése a fenntartható beruházások, különösen a megújuló energiaforrások terén.

A kedden létrejött politikai szintű megállapodás tükrözi az Európai Unió és a Fülöp-szigetek azon közös törekvését, hogy közösen építsenek modern kereskedelmi partnerséget, mely tisztességes, egyértelmű szabályokon és közös értékeken alapul – hangoztatta közleményében a kereskedelmi és gazdasági biztonságért felelős uniós biztos.

Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint az EU és a Fülöp-szigetek a kedden elért érdemi megállapodás alapján az elkövetkező hónapokban lezárja a tárgyalásokat, beleértve ezek végrehajtásának meghatározását és a technikai részletek véglegesítését. *(MTI)*

Felhívás V–VIII. osztályos tanulóknak

A *Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány* és a *Maros Megyei Múzeum* szervezésében ismét vetélkedőt hirdetünk *Bernády és a korabeli erdélyi irodalom* címmel a XXVIII. Bernády Napok keretében.

Online játékkal várjuk a marosvásárhelyi V–VIII. osztályos tanulókat. Jelentkezni 2026. október 15-ig (csütörtök) lehet a bernady@bernady.ro, balinthajni59@yahoo.com e-mail-címen.

A vetélkedőre 3 fős V–VIII. osztályos tanulókból álló csapatok jelentkezését várjuk.

A jelentkezéshez szükséges adatok:

– a csapat és a versenyzők neve
– a versenyzők életkora
– az iskola neve
– a vezető tanár neve, e-mail-címe és telefonszáma.

A vetélkedő menetrendje a következő:

Október 16-án, délelőtt, 10 óráig, elektronikus úton eljuttatjuk (e-mailben) a vezető tanároknak a Google-űrlapot, melyet továbbítanak a benevezett csapatoknak.

Innen indulhat a játék.

Maximálisan elérhető pontszám: 9

A megfejtett feladatlapok beküldési határideje október 21., (szerda) 16 óra.

Díjazás: október 23-án, pénteken 12 órakor, a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székhelyén (Horea utca 6 szám).

Szeretettel és érdeklődéssel várjuk a jelentkezéseket!

Felhívás a XXVIII. Bernády Napok keretében szervezett diákvetélkedőre

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Látó szépirodalmi folyóirat szervezésében vetélkedőt hirdetünk IX–XII. osztályos diákoknak *Találkoztam Bernádyval a G Cafében* címmel.

Olyan kreatív írásokat várunk (interjú, vers, esszé vagy más műfaj), amelyek felidézik az egykori városépítő polgármester alakját és a kor hangulatát.

Jelentkezni lehet 2026. október 15-ig a bernady@bernady.ro, balinthajni59@yahoo.com e-mail-címen.

A jelentkezéshez szükséges adatok:

– a versenyző neve
– a versenyző életkora
– az iskola neve.

A beküldés határideje október 20. (szerda), 10 óra.

Díjazás: október 22-én, pénteken 12 órakor, a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székhelyén (Horea utca 6. szám).

Szeretettel és érdeklődéssel várjuk a jelentkezéseket!

Târgu Mureș Marosvásárhely

Újabb Medifun diákfesztivál Marosvásárhelyen, 2026. szeptember 30. és október 4. között

A Medifun, Marosvásárhely egyik legismertebb diákfesztiválja, 2026. szeptember 30. és október 4. között tér vissza, központi témája a „Lost Civilizations” (Elveszett civilizációk).

A Medifun több mint egy fesztivál: egy, a hallgatói közösségnek szentelt élmény, amelynek során több napon át ötvöződik a verseny, a kreativitás és a szórakozás. A részt vevő csapatok olyan próbákon és kihívásokon vesznek részt, amelyek csapatszellemüket, találékonyságukat és energiájukat teszik próbára, egy olyan koncepció keretében, amely a várost igazi játszótérré varázsolja.

A programot bulis esték és zenei fellépések teszik teljessé, olyan fellépőkkel, mint Ursaru, DJ Mă-ta, Alex Super Beats, Candino, Pătruț, m0m0, NEO és más művészek.

Az idei kiadás az elveszett civilizációk világát helyezi előtérbe, és minden csapatot arra hív fel, hogy belépjen a történetbe, és hozzájáruljon a fesztivál egyedülálló hangulatához.

A Medifun közösséget, versenyt, barátságokat, zenét és olyan élményeket jelent, amelyek az esemény vége után is sokáig megmaradnak.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgát hirdet az alábbi állások betöltésére:

• **karbantartó és javító villanyszerelő –** COR-kód: 741307, egy állás; jelentkezési határidő: **október 9., 15 óra,** a versenyvizsga időpontja: **október 14., 10 óra.**

• **repülőtéri biztonsági ügynök** – COR-kód: 315509, három állás; jelentkezési határidő: **október 9., 15 óra,** a versenyvizsga időpontja: **október 15., 10 óra.**

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

ELSZÁLLÍTUNK bútort, fölöslegessé vált dolgokat, fát, kiüresítünk lakást, elvégzünk különféle építkezési munkálatokat. Tel. 0752-854-364, Damian. (29038)

VÁLLALUNK meszelést, szigetelést polisztirollal, nemesvakolatot, teraszkészítést. Tel. 0747-816-052. (29038)

VÁLLALUNK szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, pincefestést, -takarítást, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcsatornát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (29022-I)

ELHALÁLOZÁS

A testvéri szeretet egy maradandó kapcsolat. Olyan, mint egy fa, a viharok megtépázhatják az ágait, de a föld alatt a gyökerek örökre összekapcsolódnak. Egy szál most elszakadt

BERECZKI ISTVÁN

testvérünk halálával, de szeretetünk és az emlékek örökre összekötnek.

Testvérei: Ilus, Klári és Domi. (29062-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető édesapa, nagytata, testvér, após, sógor, rokon, barát, szomszéd, egykori munkatárs és ismerős, a szeretett

özv. FERENCI ELEK

életének 78. évében türelemmel viselt betegség után örökre megpihent.

Virrasztása 2026. szeptember 23-án, szerdán 19 órakor lesz a nyárádandrásfalvi református temető ravatalozójában.

Drága halottunktól szeptember 24-én, csütörtökön 14 órakor veszünk végső búcsút.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

A Bolyai Farkas Líceum 1962-ben végzett XI. E osztálya szomorúan búcsúzik

PÁPAI GYULÁTÓL,

találkozóink szervezőjétől, szeretett osztálytársunktól. Vigasztalódást kívánunk gyászoló szeretteinek. (sz-I)

AUTENTIK MARKET SZÁSZRÉGENBEN

Teret ad a helyi és hazai termelőknek, kézműveseknek és mindazoknak, akik szívvel-lélekkel készítik, termesztik vagy állítják elő termékeiket.

Egy olyan hely, ahol egészséges élelmiszerek, különleges kézműves termékek és valódi helyi értékek találkoznak. Itt nemcsak vásárolunk, hanem megismerjük egymást, beszélgetünk, támogatjuk egymás munkáját és közösséget építünk.

Hiszünk abban, hogy a helyi értékek akkor maradnak igazán értékesek, ha támogatjuk egymást.

Beszéljetek az Autentik Marketről, osszátok meg, hívjátok el ismerőseiteket, és segítsünk együtt minél több emberhez eljuttatni ezt a kezdeményezést!

Szeptember 26. – Szászrégen, Szabadság tér
Nyitvatartás: 8–15 óra között
(Facebook: Știri din Reghin și împrejurimi)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
  - *Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.:* - 0265/210-087
  - *Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:* - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Dora Optics - 0733-553-976
  - 0733-553-976
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- DIGI - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés *(0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás* - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.